

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (3418) 2015 OCTOBER – SPALIS 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

MATYTI KITUS

Švenčiame Padėkos dieną. Tai dėkingumo priminimas, nes dėkoti turime daug kam ir už ką.

Dėkojame ne vien už tai, kai ką nors gauname, bet ir už tai, kad esame. Iš tikrųjų tai yra pati didžiausia dovana. Egzistencija viską sukuria ir be jos būtų sunkiai įsivaizduojama tuštuma. Tikintieji už šitą pačią didžiausią dovaną dėkoja Dievui. Kiti ieško kažko kito, už save didesnio, aukštesnio. Dažnai ieškojimo viršūnėse spindi menas, kūryba, mokslas, kuriems pagarbiai nusilenkiama. Yra betgi žmonių, kurie nori jaustis, o gal ir jaučiasi esą toji visko viršūnė? Tokiu atveju ir dėkingumo raiška yra paini. Dėl to ir įvairiuose svyravimuose ir tam įprastam AČIŲ nedaug vietos belieka. Arba jis ištiriamas kaip priežodis be reikšmės. Daugelyje kraštų Padėkos šventė siejama su rudens derliumi. Maisto gėrybės, kaip priemonė gyvybei palaikyti, sudedamos net prie altorių išreiškiant padėką didžiajam Davėjui už tokias brangias ir nuolatines dovanas, pašventintas, pagerbtas, tikinčiųjų suneštas. Šioje vietoje dėkingumas turėtų jungtis su meile, primenančia, kad derliaus gėrybėmis besidalindami nepamirštume ir tų, kurie tų gėrybių stokoja, nenusisuktume nuo atkištų rankų, prašančių duonos. Šitame menkame įvaizdyje juk turėtų kažkas mumyse sujudėti ir vesti prie atsakymo, kurį dažnai užgožia išpūstos socialinių reikalų problemos, klaidžiojimai, pažadai, bandymai kažką sulygtinti, pragariais virstančių "rojų" kūrimai...O atsakymas – meilė. Pirmiau negu save matyk kitus. Tebūna toks Padėkos šventės šūkis.

Dėkojimų laukas platus. Šventuose raštuose skaitome, kad ne vien duona žmogus gyvas. To užtektų žinoti, kad yra dar kažkas, ko reikia gyvybei palaikyti. Todėl tam kažkam taip pat turėtume būti nuolat dėkingi kaip dėkojame už gautą derlių ir kasdienę duoną. Dalykas nėra nei mistinis, nei sudėtingas – gal tik toks, kuris atrodo kasdien nereikalingas. Tai dvasinis pasaulis, nepamainomų vertybių derlius, kurio siekti turėtume lygiai vienodai kaip ir maitinimosi gėrybių. Tų vertybių augintojai ir platintojai, tarsi kokie darbštūs laukų artojai – kūrėjai, išradėjai, menininkai, mokslininkai, auklėtojai, Dievo žodžio skelbėjai ir visi kiti pasišventę žmonės, savo artimą mylintys geradarijai, savo gyvybes už laisvę ir tiesą atiduodantys kovotojai – tikrai visi yra verti pagarbos ir padėkos. Tebūna jie neužmiršti švenčiant Padėkos dieną ir visas kitas dienas, nuolat primenant, kokią dabartį išgyventume, jeigu jų nebūtų buvę? Šių dienų civilizuotą žmogų pasiekęs aukštesnis gyvenimo lygis gundo garbinti patį save. Žmogaus teisių saugojimas ir nuolatinis pabrėžimas ne vieną veda nepagrįsto išdidumo keliais prie išvados, kad žmogus savaime esantis ypatinga vertybė, net laisva nuo išpareigojimų ir privalumų. Tai veda ir prie dėkingumo menkinimo, dažnam atšaldo net religinius jausmus. Nieko kito, o tik savęs matymas, kur reikia, turėtų būti net įstatymais ribojamas, kaip pavojingas reiškinys bendruomeniniame gyvenime. Padėkos dieną švenčiant derėtų ir apie tai pamąstyti. ČS

ŠIAME NUMERYJE

- Gimtoji kalba – politikų įkaitė – **1, 9 psl.**
- Baigėsi popiežiaus kelionė – **2 psl.**
- Pokalbis su Dalia Viskontiene – **4 psl.**
- Nacių neapykanta lietuviams – **5 psl.**
- Mažųjų Lietuvos kultūros sostinių pristatymas Vilniuje – **8 psl.**
- Kokio Lietuvos prezidento norėtų Amerikos lietuviai? – **11 psl.**

Popiežius Pranciškus Filadelfijoje

Ntr. iš *Telegraph*

Gimtoji kalba – politikų įkaitė

...Išsaugoti stabilią iškiliausių šalies kalbininkų didžiuliu darbu ir pasiaukojimu sukurtą lietuvių kalbos abėcėlę, taip pat ir valstybinės kalbos konstitucinį statusą, yra visų mūsų tautinė, pilietinė ir moralinė pareiga. Pasirašydami už Lietuvos valstybinę kalbą pasiskome už mūsų tapatumo ir valstybingumo pamatų išsaugojimą.

(Iš *Viešo laiško Lietuvos piliečiams dėl valstybinės lietuvių kalbos išsaugojimo*)

Praėjusio pavasario sesijos seimo paskutiniajame posėdyje buvo numatyta svarstyti lietuvių – gimtosios kalbos abėcėlės "praturtinimą" trimis raidėmis. Nepavykus to padaryti pavasarį, buvo nutarta šią temą perkelti į vėlesnes sesijas. Politikai įsitikinę, kad šiuo metu tai pats svarbiausias Lietuvai klausimas. Skurdo plitimas, visuomenės nykimas ir jos turtinė atskirtis, sveikatos apsaugos menkėjimas, raštingumo nuosmukis, alkoholizmas, savižudybės, emigracija ir prekyba žmonėmis, imigrantų iš Sirijos antplūdis – tai kasdienybė, kuriai nebelieka politikų laiko ir dėmesio. Tačiau gimtoji lietuvių kalba – didžiausias kliuvinys jų įsivaizduojamai politinei sėkmei. Seime jau regime kelintą bandymą įvairiomis progomis pagal seimo narių G. Kirkilo ir I. Šiaulienės parengtą įstatymo projektą "prakišti" tas nelemtas rades x, w, q, jas pripažįstant lietuviškos abėcėlės dalimi. Iš pradžių seimui pateiktas siūlymas asmens dokumentuose įteisinti rašybą visais lotyniško pagrindo

rašmenimis, vėliau pačių autorių buvo susiaurintas iki "w, q ir x" įtraukimo, nors šių ženklų vis tiek neužtektų pvardžių rašymui kitomis kalbomis. Seimo narys V. Stundys yra pasiūlęs kitą šio įstatymo projektą, pagal kurį vals-

...Labai negerai manyti, kad kalba tėra komunikacijos priemonė. Kaip jau minėjau, kalba pirmiausia yra atmintis, istorija, kūrybinė individo ir tautos energija, gyvybinė, būtina energija. Mes galime informuoti apie savo buvimą bet kokia kita kalba, o tą buvimą sukuriame tik sava, gimtąja, kalba. Be jos neliks ir mūsų.

Rašyt. S. Parulskis

tybiniuose dokumentuose būtų išsaugota valstybinė kalba, bet seimo narių pastarasis siūlymas nesudomino.

Kas Lietuvos politikus skatina kištis į kalbos sritį? Ar tik ne taip stengiamasi pridengti savo diplomatinį neprofesionalumą ir nepajėgumą, kai nemokama su kaimynine valstybe oriai ir su

abipuse pagarba svarstyti abiem pusėms svarbius dalykus? Bijoma kalbėti apie kitas gilumines dviejų valstybių ir dviejų tautų bendravimo tamsiasias dėmes, jos viešai nesvarstomos; neapsivalyta nuo istorinių nuoskaudų ir įtarimų. Ir pvardžių rašymas tik dingstis tarpusavio nepasitenkinimui išreikšti...

Politikams priešinas Lietuvos visuomenė: ir praėjusiais metais, ir šią vasarą buvo surengti protesto piketai, spaudoje prieš politikų užmačias pasisako dauguma politologų ir svarbiausia – žinomi ir gerbiami kalbininkai – mokslininkai. Paskelbtas lietuvių – PLB atstovų, JAV kultūros ir mokslo, meno, spaudos darbuotojų *Kreipimasis į prezidentę, vyriausybę ir seimą* su prašymu išsaugoti Lietuvos valstybinę gimtąją kalbą, jos tradicinę abėcėlę. Žinoma, netrūksta ir pritariančių kalbos "turtinimui", gana neįtikinamai pagrindžiančių savo nuomonę, kartais netgi iškraipiančių tiesą, postringaujančių apie vadinamąsias žmogaus teises ir pažeidžiamą orumą.

Nukelta į 9-ą psl.

Lietuvos rytas ir kita žiniasklaida pagavo akimirką, kurioje Vašingtone lietuvaitė Enija Davidonytė nusifotografavo su popiežiumi Pranciškumi susitikime prie Vatikano ambasados. Nors pagal taisykles su popiežiumi daryti vadinamųjų asmenūkių ("selfies") negalima, Šv. Tėvas padarė išimtį trims vaikams, pasipuošusiems tautiniais drabužiais

Baigėsi Popiežiaus kelionė

"Su jumis JAV praleistos dienos buvo trumpos. Tačiau jos man buvo didelė malonė ir aš taip pat už jus meldžiuosi. Žinokite, kad dabar, kai ruošiuosi išvykti, tai darau dėkingumu ir viltimi kupina širdimi", pasakė popiežius prieš sėsdamas į lėktuvą, kuriuo rugsėjo 28 rytą sėkmingai parsiskrido atgal į savąją Romos vyskupiją. Popiežių išlydėjo JAV viceprezidentas Joe Biden, Filadelfijos arkivyskupas Charles Chaput, kiti JAV katalikų bendruomenės atstovai.

Popiežius ypač dėkojo šeimoms, kurios pasauliniame susitikime Filadelfijoje pasidalijo savo patirtimis. Nelengva viešai dalytis gyvenimo išgyvenimais. "Liudijusios šeimos Viešpaties ir mūsų akivaizdoje nuoširdžiai ir nuolankiai parodė šeimyninio gyvenimo grožį", pasakė popiežius ir pridūrė: "meldžiuosi, kad maldos ir samprotavimai apie šeimos svarbą sveikai visuomenei bus įkvėpimu šeimoms siekti šventumo ir Bažnyčioje matyti nuolatinį palydovą, kad ir kokius sunkumus tektų spręsti".

Popiežius sakė, kad jam itin svarbus momentas buvo kanonizuoti Bažnyčios šventuoju Juniperą Serra, pamokantį, jog visi krikščionys pašaukti būti mokiniais ir misionieriais. Kitas labai jaudinantis įvykis, anot popiežiaus, buvo jo susitikimas su kitų religijų atstovais "Ground Zero" memoriale, itin iškalbiai liudijantį blogio slėpinį. Tačiau žinome, kad blogis niekad nėra paskutinis žodis, nes pagal

gailėstingąjį Dievo planą, viską nugalė meilė ir taika.

Kreipdamasis į viceprezidentą Joe Biden Pranciškus dėkojo jam ir paprašė padėkoti prezidentui Barackui Obama, kaip ir JAV Kongreso nariams, bei užtikrino savo maldą už visus amerikiečius. "God bless America!" (Dievas telaimina Ameriką), pasakė popiežius Pranciškus Filadelfijos oro uoste prieš kelionę rugsėjo 27 pavakare.

Sekmadienio rytą šimtai tūkstančių žmonių iš visų žemynų meldėsi su popiežiumi sekmadienio Mišiose, kuriomis buvo užbaigta Filadelfijoje visą savaitę trukusi tarptautinė šeimų šventė. Mišių pabaigoje buvo pranešta, kad kitas Pasaulinis šeimų susitikimas įvyks Dubline, Airijos sostinėje, 2018 metais. Šv. Tėvas po Mišių susitiko su Pasaulinės šeimos dienos organizatoriais, renginyje talkininkavusiais savanoriais ir jį finansavusiais aukotojais.

Popiežiaus lėktuvas rugsėjo 28 d. pagal planą rytą nutūpė Romos tarptautiniame Ciampino oro uoste. Popiežius ligi šiol ilgiausią savo pontifikato Apaštališkąją kelionę užbaigė aplankydamas Maria Maggiore baziliką, kurioje prie Marijos paveikslu meldėsi sugrįžęs taip, kaip ir išvykdamas, kelionės išvakarėse, rugsėjo 18 d. Popiežius per 10-ąją Apaštališkąją kelionę nuo 19 iki 27 rugsėjo aplankė Kubą, JAV ir JTO būstinę. (Vatikano radijas)

PRANCIŠKUS KUBOS KUNIGAMS IR PAŠVĖSTIESIEMS:

"nebijokite neturto ir gailėstingumo"

Rugsėjo 19–21 d.d. lankydamasis Kuboje, popiežius Pranciškus atskirai susitiko su Kuboje tarnaujančiais kunigais, vienuoliais ir seminaristais. XVIII š. statytoje barokinėje katedroje, kuri prieš porą dešimtmečių įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo paminklų sąrašą, popiežius įsitraukė į bendrą Mišparų maldą, o vėliau spontaniškai bendravo su vakaro dalyviais.

Popiežių labai sužadino kardinolo Ortegos žodžiai, kai šis kalbėjo apie Kubos Bažnyčios neturtą, ir vienuolės liudijimas apie jos patirtį globojant fizinę ir psichinę negalią turinčius žmones.

Popiežius įteikė susirinkusiems savo iš anksto parengtą kalbą ir kalbėjo spontaniškai, atsiliėpdamas į šiuos du liudijimus. "Neturtas, – sakė popiežius, – nepatogus žodis, judantis prieš pasaulietiško gyvenimo srovę. Gyvenimo, kuris jo nepažįsta, nenori, slepia jį ne iš kuklumo, o iš paniekos. Pasaulio dvasiai nepatinka kelias Dievo Sūnaus, kuris nusižemino, tapo vargšu, kad būtų vienas iš mūsų." Popiežius pabrėžė, kad reikia mokėti tinkamai elgtis su gėrybėmis, tai pareiga, nes jos yra Dievo dovana. "Kai jos užvaldo širdį ir pradeda vadovauti gyvenimui, pasiklystama. Šv. Ignacas Lojola sakydavo, kad neturtas yra pašvęstojo gyvenimo siena ir motina. Motina, skatinanti didesnę pasitikėjimą Dievu. Siena, sauganti nuo pasaulio dvasios, kuri sunaikino daugybę sielų. Buvusių kilnių sielų, tačiau prisirišus prie pasaulio, likusių vidutinėms. Jos liko be meilės, nes turtai nusukdina, atima iš mūsų tai, ką turime geriausio", – įspėjo popiežius.

Šventasis Tėvas tęsė: "Vienas senas išmintingas kunigas man sakė, kad kai turto dvasia įsismelkia į pašvęstojo asmens, kunigo ar vyskupo, ar popiežiaus širdį, kai ši ima kaupti turtus, norėdama užsitikrinti ateitį, tada ateitis jau remiasi nebe Jėzumi, o dvasinio pobūdžio "gyvybės draudimu". Pasak minėto kunigo, kai vienuolinis ordinas ima kaupti pinigų, Dievas yra toks geras, kad siunčia pražūtingai dirbantį ekonomą, kuris viską sugriauna. Tokie ekonomai yra geriausi Dievo palaiminimai Bažnyčiai, nes ją išlaisvina, paverčia neturtinga".

"Mūsų Šventoji Motina Bažnyčia yra neturtinga, Dievas myli vargšus, nes norėjo, kad ir mūsų Motina Marija būtų neturtinga. Tad jis kviečia mus paklausti save: kaip aš laikaisi neturto dvasios? Nepamirškime pirmojo palaiminimo: palaiminti turintys vargdienio dvasią, tie, kurie neprisiirė prie pasaulio turtų, valdžios", – ragino popiežius.

Atsiliėpdamas į liudijimą vienuolės, kuri ligonius apibūdino kaip "vaikus", net jeigu jie brandaus amžiaus, popiežius pabrėžė, kad tai mažutėliai, apie kuriuos kalba Jėzus. "Kai žmogus renkasi tarnystę

Kubiečiai sveikina Popiežių

mažiausiems, labiausiai apleistiems, tarnauja Jėzui aukščiausiu būdu", – sakė jis.

Toliau popiežius kalbėjo apie "aimanuojančias" vienuoles, kurios skundžiasi, kad galbūt turėjo kitų projektų, sumanymų, būtų galėjusios nuveikti daugybę dalykų dėl jaunimo ateities, tačiau buvo pasiūstos į Gailėstingumo namus, "kur Tėvo švelnumas ir gailėstingumas yra akivaizdesnis, kur jis tampa meiliu prisilietimu. Kiek vienuolių praleidžia visą savo gyvenimą glostydami tuos, kurių pasaulis išsižada, atsikrato, paniekina; tuos, kurių pasaulis nenori matyti, ir pasitelkęs naujus šiuolaikinius ligos nustatymo metodus, pasirenka verčiau jų atsikratyti dar negimusių".

Popiežius dėkojo vienuolėms, tarnaujančioms tiems, "kuriuos pasaulis laiko nenaudingais, nes iš jų neužsidirbsi, su jais nieko konstruktyvaus nenuveiksi; nes čia nušvinta Jėzus, čia nušvinta pasirinkimas dėl Jėzaus".

Kunigams popiežius priminė, kad klausykla yra išskirtinė vieta, kur pasirodo mažiausieji. "Kai vyras ar moteris atskleidžia savo menkumą, būkite atsargūs – tas pat būdinga jums, o Dievas jus išgelbėjo! Tad, kai žmogus parodo savo skurdumą, nebauskite jo. Jei esate be nuodėmės, meskite pirmąjį akmenį, bet tik su šia sąlyga. Priešingu atveju galvokite apie savo nuodėmes, galvokite, kad galite būti to asmens vietoje ar net dar menkesnis", – įspėjo popiežius, ragindamas pagalvoti, kad šią akimirką dvasininkai rankose turi lobį – Tėvo gailėstingumą.

"Kunigai, niekada nepavarkite atleisti", – ragino popiežius, primindamas šv. Ambraziejaus posakį: "Ten, kur tvyro gailėstingumas, ten veikia Jėzaus dvasia. Kur kietumas, ten yra tik jo tarnai." Broli kunige, broli vyskupe, nebijokite gailėstingumo. Leiskite, kad per jūsų rankas tekėtų atleidimas, nes ten mažutėliai, taigi ten – Jėzus", – apibendrinė popiežius.

Pagal Vatikano radiją
Bernardinai.lt

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: teviz@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu); \$135 (1 klasės paštu)

RĒMĒJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu,) (Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari; \$125 – rĒmĒjo; \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, tech. redaktorė A. Minkevičienė. Administratorė A. Trussow. Tinklapis www.teviz.com - redaktorė A. Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

BENDRA ISTORIJA – BENDRA ATEITIS

Baltų vienybės dienos (rugsėjo 22 d.) šventė: minėjimas ir ateities darbai

Ji prasidėjo rugsėjo 18 dieną Rokiškio krašto muziejuje vykusiu pirmuoju bendru Lietuvos ir Latvijos vyriausybės posėdžiu. Jam vadovavo abiejų valstybių vyriausybės vadovai: Latvijos – Laimduota Straujuma, Lietuvos – Algirdas Butkevičius.

Siekdamos pasienio gyventojų gerovės augimo, posėdyje abi vyriausybės susitarė tęsti Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimo per sieną komisijos darbą; kuo anksčiau sušaukti kitą šios komisijos posėdį. Ketinama ir toliau tęsti „Rail Baltica“ geležinkelio linijos projekto įgyvendinimo darbus, taip skatinti Baltijos šalių įsijungimą į ES susisiekimo tinklą, įvairinant transporto srautą šiaurės–pietų kryptimi. Patvirtinta būtinybė tęsti pradėtus darbus elektros jungčių tobulinimo, elektros energijos sistemų derinimo su Europos elektros energijos tinklais, bendros Baltijos šalių regioninės dujų rinkos kūrimo srityse. Kuriant Baltijos šalių regioninę dujų rinką, bus siekiama veiksmingiau išnaudoti turimus pajėgumus (Inčiukalnio požeminę dujų saugyklą, Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalą), plėtoti naujas dujų jungtis (Klaipėda–Kiemėnai, GIPL, „Balticconnector“) ir stiprinti teisinį reguliavimą. Susitikimo metu Latvijos atstovai supažindino su stojimo į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją (EBPO) eiga. Šį darbą šiame pradėjo ir Lietuva. Šalys susitarė tęsti bendradarbiavimą ir dalintis patirtimi.

Bendrajame posėdyje aptarti ir kiti svarbūs ES darbotvarkės klausimai dėl migracijos, klimato kaitos, saugumo politikos ir strateginių ryšių. Jos susitarė bendrai dirbti, įgyvendinant NATO Parengties veiksmų planą iki NATO viršūnių susitikimo Varšuvoje 2016 metais, taip pat siekti stabilumo ES Rytų kaimynystės regione bei tolesnės ES kaimynystės politikos plėtros. Susitarta ir toliau stiprinti abiejų baltų tautų – lietuvių ir latvių – savimonę, bendradarbiauti puoselėjant ir populiarinant baltų kultūrinį paveldą, saugant bendrą istorinę atmintį, taip pat kartu su visuomeniniais partneriais tęsti Baltų vienybės dienos minėjimą.

Abiejų valstybių nepriklausomybės atgavimo šimtmečių iškilms suteikia naujų galimybių atkreipti Europos ir pasaulio dėmesį į Baltijos valstybes kaip į svarbią Europos dalį. Numatyta įgyvendinti bendrus Baltijos valstybių projektus, pavyzdžiui, 2018 m. dalyvauti garbės svečių teisėmis Londono knygų mugėje, apsikeisti specialiai valstybių nepriklausomybės šimtmečių iškilms sukurtais filmais, taip pat ieškoti naujų bendradarbiavimo galimybių aplinkos, turizmo ir ekonomikos srityse.

Bendra istorija skatina vienybę

Baltų vienybės dienos proga Latvijoje, Agluonos bazilikoje, rugsėjo 20 d. atidengtas paminklas Lietuvos karaliui Mindaugui ir karalienei Mortai. Jis žymi Lietuvos karaliaus mirties vietą. Mindaugas su latgalių kilmės žmona Morta ir jų vaikais primena apie bendras lietuvių ir latvių šaknis. Paminklo atidengimas – vienas iš Baltų Vienybės dienos (rugsėjo 22-osios), kuriai skirtas šis savaitgalis, renginių. Abi valstybės vienija kalba, kai kurie papročiai. O Agluonoje – ypač daug lietuvių ir latvių istorijos sankirtų. Agluonos Dievo motinos paveikslas – Madonos, kurią kunigaikščiui Vytautui dovanojo Konstantinopolio imperatorius, kopija. Ją lietuviai siuntė į Agluoną kartu su dominikonų vienuoliais. Nors metraščiuose tiksliai nerašoma, manoma, kad karalius Mindaugas buvo nužudytas Agluonoje. Tai liudytų vietovardžiai: Mindaugo sala, Karaliaus kapo kalnas. Trijų šimtmečių senumo raštuose minima, jog 1618

Šventinamas paminklas karaliui Mindaugui ir karalienei Mortai Agluonoje

m. Agluonoje šalinant seno bokšto griuvėsius, rasta juodo marmuro antkapinė plokštė. Išliko jos teksto nuorašas: „šioje žemėje ilsisi Mindaugas, kunigaikštis lietuvis, kuriam gyventi ir mirti buvo garbė... Karaliumi iš kunigaikščių ... tapęs pirmuoju... Stabų garbintojas dvilypis... Ir nebūdamas saugus klasta žiauriai... nužudytas išganymo metais 1263 rugsėjo 12“. Po Agluonos bazilikos altoriumi dominikonai buvo pritvirtinę atminimo lentą su užrašu „Didžiajam Lietuvos valdovui Mindaugui“. Dabar šios bazilikos šventoriuje stovės karaliaus Mindaugo ir jo šeimos skulptūra.

Kartu su Lietuvos architektais Jonu Anuškevičiumi ir Vyteniu Izokačiu paminklą sukūrė skulptorius Vidmantas Gylikis. Bronzinė beveik 2 tonas sverianti skulptūra pastatyta įspūdingosios Agluonos bazilikos šventoriuje. Tai senas katalikybės centras Latvijoje. Sudegus anksčiau pastatytai šventovei, mūriniai bazilikos

Agluonos (Latvija) bazilika – Latvijos katalikų pagrindinė šventovė

pastatai su dviem 60 m aukščio bokštais iškilo 1768-1780 m. Savo architektūriniu stiliumi jie artimi lietuviškajam barokui. Bazilika gerai žinoma ne tik latviams – ji yra pagrindinė jų katalikiška šventykla – bet ir viso pasaulio piligrimams. Lietuviai kartu su jais plūsta į šią šventovę per Žoline vadinamą Marijos dangun ėmimo šventę. Iki XIX šimtmečio pradžios Agluonos apylinkėse buvo lietuviškai kalbančių kaimų, išliko lietuvių kilmės vietovardžių. Rusijos valdymo metais Agluonoje apsigyvendavo ir daugelis lietuvių kunigų, grįžusių iš tremties be teisės gyventi Lietuvoje. Agluonoje 1993 m. lankėsi popiežius Jonas Paulius II.

Paminklas karaliui Mindaugui Agluonoje pastatytas Lietuvos ir Latvijos visuomenės bei kultūros darbuotojų iniciatyva. Baltų vienybės dienos iškilmsė būta ir kitokių renginių. Šv. Mišias aukojo apaštališkasis nuncijus – arkivyskupas Pedro Lopez Quintana, Latvijos ir Lietuvos vyskupai, senuoju keliu iš Rokiškio į Agluoną kelionėje užtrukę tris dienas, atėjo lietuvių raiteliai, buvo kūrenami draugystės laužai, vyko koncertai.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S.K.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

MMA DIDINIMAS

Rugsėjo 22 d. seimas pritarė „darbiečių“ siūlymui nuo 2016 m. liepos minimalią mėnesio algą (MMA) padidinti iki 437 eurų. Vyriausybė jau yra įsipareigojusi nuo kitų metų sausio MMA padidinti 25 eurais iki 350 eurų. „Darbiečių“ duomenimis, 2014 metų spalį MMA ar mažiau gavo 211,400, arba 19.4% šalies darbingo amžiaus žmonių.

Premjeras Algirdas Butkevičius 2013 metų gruodį yra pareiškęs, kad MMA didinimas iki 434 eurų išlieka koalicijos ilgalaikiu tikslu, tačiau jį įgyvendinti bus galima, kai vidutinis atlyginimas Lietuvoje pasieks 3,000 litų. 2014 metų žiemą seimo pirmininkė Loreta Graužinienė teigė, kad įvedus eurą, MMA turi būti ne mažesnė kaip 437 eurai.

PRATYBOS „MEDŽIOTOJAS“

Daugiau kaip 350 karių iš Lietuvos, Latvijos ir JAV rugsėjo 28 d. Pabradės poligone Švenčionių rajone pradėjo dviejų savaitių prieštankinių padalinių pratybas „Medžiotojas 2015“.

Pirmą kartą šiose prieštankinių padalinių pratybose dalyvauja kariai iš Latvijos, taip pat jas

stebėti atvyko kolegos iš Estijos. Pratybų vadovas – majoras Edgaras Birvinskas.

Pratybose naudojama įvairi ginkluotė, pradedant prieštankiniais pabūklais, baigiant moderniomis raketinėmis sistemomis. Kasmetinės pratybos „Medžiotojas“, vykstančios penktą kartą, baigsis spalio 9 d.

GIRTUMAS DARBOVIETĖSE

Darbo inspektoriai ir policija per patikrinimus rugsėjo 29 d. statybvietėse aptiko 30 neblaivių darbininkų. Iš jų beveik trečdalis girtumas siekė arti 2 ar daugiau promilų. Kitiems nustatytas nuo 0.5 iki 0.7 ar 0.8 promilės girtumas, pranešė Darbo inspekcija. Per bendrus tikrinimus policijos pareigūnai ir darbo inspektoriai patikrino apie pusantro šimto Lietuvos statybvietėse dirbusių ūkio subjektų. Tikrinimai vyko siekiant nelegalaus darbo

išankstinės apsaugos, taip pat nelaimingų atsitikimų darbe, įvykstančių dėl darbuotojų neblaivumo, išankstinės apsaugos.

Daugiausia – devyni neblaivūs darbuotojai užfiksuoti Šiaulių apskrityje, iš jų net trys rasti vienoje Kelmės statybvietėje. Lietuvos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius Gintaras Čepas pabrėžė, jog „darbe negali būti toleruojamas joks, kad ir menkiausias girtumo lygis“.

AUGS GYNYBOS BIUDŽETAS

Lietuvos gynybos biudžetas kitąmet turėtų augti daugiau nei trečdaliu, rodo rugsėjo 28 d. paskelbtas valstybės biudžeto projektas. Krašto apsaugos ministerijai 2016 metais numatoma skirti 574 mln. eurų. Šiame paskyrimai siekė 425 mln. eurų. Krašto apsaugos ministeris Juozas Olekas teigė, jog pagal dabartinį tempą, norimą 2% rodiklį būtų galima pasiekti ir 2018 metais. J. Oleko teigimu, personalo išlaidų išlaidos nesieks 50%, o priaugis bus nukreiptas karinei įrangai ir ginkluotei. „Tarp didesnių išlaidų yra NATO oro policijos misijos vykdymas,

NATO pajėgų integravimo vieneto išlaikymas, parama rotuojamoms sąjungininkų pajėgoms, mūsų pačių greitojo reagavimo pajėgų išlaikymas. Paminėčiau ir Nacionalinio kibernetinio saugumo centro vystymą“, – pridūrė J. Olekas.

Krašto apsaugos ministerija rugsėjo 29 d. pasirašė sutartį su Vokietija. Už 16 mln. eurų Lietuva perka 21 savaeigę haubicą „PzH2000“, 26 šarvuotas vadovavimo mašinas M577 V2 ir šešis evakuacinius tankus BPZ2. Visa technika naudota Vokietijos ginkluotosiose pajėgose.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

 <p>Waterside DENTAL</p>	<p>9th Line DENTAL</p>
<p>Dr. Gintarė Sungailienė</p>	
<p>(905) 271 7171 1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca</p>	<p>(905) 785 3900 3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca</p>

LINKSMINKIMOS, PAKOL JAUNI ESMA...

Pokalbis su Dalia Viskontiene Toronto “Volungės” choro 40-mečio šventės proga

“Ar tikrai jau praėjo keturi dešimtmečiai?!? Jau 40 metų, kai dirbu su ‘Volunge’?” – su nuostaba balse sako “Volungės” dainos ansamblio vadovė ir širdis – choro dirigentė ir meninė direktorė Dalia Skrinskaitė -Viskontienė. Po ilgų 40 metų darbo: “Atmintiniausia, tai repeticijų pyragai bei gardumynai, juokai ir muzika!” su šypsena prisimena Dalia. O spalio 17 d. Toronto Prisikėlimo parapijoje rengiama “Volungės” 40-mečio šventė, “tai šventė ne man, o visiems choristams, kurie per visus tuos metus dalyvavo, penktadienį vakarus praleido repeticijose ir tiek daug gražių momentų sukūrė visiems. Tai šventė ir didelė padėka, taip pat, ir tiems, kurie pasiliko namuose vieni ar su vaikais ir skatino choristus lankyti ir nesustot”.

Pati pradžia

Nesustojo ir choro vadovė Dalia. Būdama 5 metų amžiaus pasuko muzikos keliu dėka muziko Broniaus Budriūno, kuris ją mokė fortepijono dypukų stovyklose Vokietijoje. Tos pamokos praskaidrino niūkią, nežinią pilnas dienas ir atvėrė duris į platų, grožio ir vilties pilną muzikos pasaulį. “O Kanadoje, mane pastatė ir išvedė į tą kelionę mano pianino muzikos mokytoja ponia Rautinš”, – prisimena Dalia. “Nors netapau tėvų nu-svajota dantiste, jie visuomet rėmė mano gyvenimo muzikinės krypties kelionę”. Muzika buvo pastovi, neišjungiamą Dalios gyvenimo dalis. “Mama dainavo ‘Varpo’ ir Prisikėlimo parapijos choro nuo pat jų pirmųjų dienų. Per ją daina visuomet buvo su mumis - mūsų šeimos gyvenimo dalis. Tėtė dirbo su skautais. Aš nežinojau, kad galima kitaip gyventi - be muzikos ir skautų!” Muzika ir skautai buvo integrali Skrinskų šeimos dalis. Tai persimetė ir į Viskontų šeimą kaip natūrali šeimyninio gyvenimo dalis. Dalia jau dirbo su pirmuoju “Volungės” moterų dainos ansambliu, kai gimė sūnus ir dukrytė. Tam tikram laikui tarpui repeticijos buvo perkeltos į Dalios namus, kad bedainuodamos “Princesės” galėtų rankose laikyti ir supti naujagimius. Repeticijos tęsėsi įprasta tvarka.

Ir gimė “Volungė”

Iš kuklaus pirminio moterų dainos vieneto, su laiku išaugo mišrių balsų choras – “Volungė”. Moterų vienetas daugiausia dėmesio skyrė harmonizuotoms lietuvių liaudies dainoms, sutartinėms ir to laiko populiarioms dainoms. Montrealietė ponia Birutė Nagienė prie liaudies dainų sukūrė interpretacinius judesius, kuriuos meistriškai atliko volungietės. Tai įgalino “Volungę” atlikti unikalius pasirodymus. Su laiku keitėsi balsai, prisijungė vyrai, ir ansamblis išaugo į pilną mišrių balsų chorą. Pagal balsus išsiplėtė ir repertuaras. Pasakoja Dalia: “Yra begalės chorinės literatūros – lietuviškos, klasikinės, pop ir t.t. Visuomet ieškau ir parenku, kas mano širdyje tuo metu, per ką galiu geriausiai ‘kalbėtis’ su choristais ir klausytojais”. Taip su laiku išaugo daugialypis “Volungės” choro repertuaras. Dalia savo choristams visuomet siekė duoti naujų iššūkių, kad muzikoje vis tobulėtų, siektų kažko vis aukščiau. Keletą kartų per metus pasikviesdavo muzikos žinovus, balso trenerius, kitataučius profesionalus dirigentus – pratybas su jais pritaikydavo prie to, ko tuo metu labiausiai chorui reikėjo. “Volungė” prisijungė prie Choirs Ontario Association – tapo jos nare. Nepabijoję “paplaukioti platesniuose

vandenyse”. Kaip choro dirigentė tobulinasi ir Dalia – kas dveji metai su Klyvlando “Exultate” dirigente Rita Klioniene dalyvauja tarptautinėje chorvedžių konferencijoje, iš kur parsiveža naujų minčių. Ir tai duoda konkrečių vaisių – volungiečiai mielai lanko repeticijas ir visas tobulėjimo pratybas. Ypatingai daug darbo įdėda “Volungės” moterų ansamblis “Princesės”, sukūrusios daugybę atmintinų pasirodymų. Iš daugiamėčio darbo su “Princesėmis” Daliai “atmintiniausia tai, kad negaliu nei vienos ‘atsikratyti’. Daina/giesmė jas surišo kaip grandinę, ir jų pasiryžimas, ieškojimas savęs per įvairias dainas, yra neabejotinas. Žinoma, Rasos Bukšaitytės-Wilkinson kas savaitę parūpinami šokoladai labai padeda!” Dalia pasižymi nebijanti imtis didesnių, sudėtingesnių projektų, kurie sutraukia didesnę visuomenės dėmesį bei užsitarnauja jos palaikymą. Pasidomėjome, kas skatino plaukti į platesnius vandenius (pvz., Trijų chorų koncertų serijos, bendradarbiavimas su baltiečių chorais, įvairūs rimti kalėdiniai koncertai, plokštelių/kompaktinių diskų išleidimas, IX Dainų šventės Toronte organizavimas, t.t.) ir nepasitenkinti vien paprastais “parapijiniais” pasirodymais. “Sąlygos privertė”, – trumpai atsako Dalia. “Didesni projektai manęs visai negąsdina, nes visuomet randu labai puikių ir darbščių – sugebančių bendraminčių. Tačiau parapijinė veikla yra žymiai sunkesnė, nes ‘savieji’ didesni kritikai – daugiau reikalaujantys. Jiems ‘neatsibosti’ pareikalauja kasdieninių pastangų. O tas man neleidžia tik ‘tupėti’ ir gražiai atrodyti. Atsakomybė prieš savo parapiją didelė ir todėl labai maloni”.

Išlaikyti ir kurti

Lietuvių kultūros išlaikymas išėivijoje per visus Lietuvos okupacijos ilgus metus buvo lyg šventa mūsų išėivijų pareiga. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymas 1990 m. tą pareigos jausmą tiesioginiai įtaigojo. Vieniems tai reiškė, kad išlaikymo ir naujos kūrybos estafetės lazdelė perduodama Lietuvai, čia nebeliko ką daryti – viskas vyksta Lietuvoje, išėivijai dabar priklauso tik sekti iš paskos. Muzikinės kultūros puoselėjimo darbuose išėivijos vadovai atsistojo prie kryžkelės. Tarp jų ir “Volungė”. Iš pradžių tuojau po Nepriklausomybės paskelbimo, patyrėme antplūdį

kūrybingų žmonių iš Lietuvos – tai tęsėsi keletą metų. Anksčiau mūsų vienetais skirtas organizacinis, finansinis, administracinis išėivijos organizacijų užnugaris dingo. Sumažėjo arba visai dingo kvietimai mūsų vienetais pasirodyti per minėjimus, įvairias šventes. Su laiku supratome, kad patys turime organizuoti pasirodymus, patys telkti lėšas, patys reklamuotis, patys repe-tuoti, patys skatinti kūrybą išėivijoje. Tai buvo nauji laiko reikalavimai, kuriems “Volungė” prisitaikė. Pastangos duoda daug gerų vaisių. Susilaukėme gerų atgarsių iš žiūrovų ir yra reikalavimas kurti toliau. Pastarųjų dviejų metų montrealiečių užmojis – surengti “Dainų dienas” yra privačių asmenų iniciatyva. Reiškia – paklausa daryti kažką naujo yra. Žmonės naujais užmojais yra patenkinti ir jų laukia daugiau.

Dainų švenčių vaidmuo

Dainų šventės išėivijoje turi labai svarbų vaidmenį mūsų gyvenime. Jos dabar yra tapusios “projektu”, kuris jungia daug daug žmonių – atlikėjų, organizatorių, kūrėjų. Jos sudaro progą veiklai “šventės mieste” atgyti. Daug dainininkų/chorų pastoviai nesusitinka, tai Šventė duoda progą vėl atnaujinti pažintis, įtraukti naujų žmonių ir gerus metus “pamuzikuoti”. Iš muzikinio taško, Šventė sudaro sąlygas naujiems kūriniais išvysti “saulės šviesą” – susilaukti žiūrovų atgarsio – tai skatina išėivijos naujus kompozitorius, kūrėjus. “Išvystėme gražų bendradarbiavimą su Lietuvos kompozitoriais bei dirigentais. Jų dalyvavimas išėivijos Dainų šventėse skatino abipusį norą bendradarbiauti. Jie noriai atvyksta, paskatina profesinį lavinimąsi, dalinamės repertuarais net ir tarp švenčių”, pasakoja Dalia.

Negalima sakyti “jau gana”

“Kaip daug kas gyvenime vyksta neplanuotai, taip ir su “Volunge”. Pradėjome dainuoti ir metai po metų prabėgo ir vis negaliu nutilti...” Kas padėjo nepasiduoti natūraliam gundymui “kad jau gana”? Motyvacija sueiti per 40 metų kas penktadienį yra: “skanūs pyragai kuriais pasigardžiuojame pertraukos metu! Aibė visokiausių juokų – daug juokiamės ir iš širdies! Puikūs muzikos garsai! Kiekvienas choristas įžengęs į repeticiją, kuris atneša man save, neleidžia sakyti, kad jau gana!”

Kalbėjosi **Gabija Petrauskienė**

TIKRASIS PAŠAUKIMAS – MUZIKA

Rugsėjo paskutinę savaitę JAV lankėsi popiežius Pranciškus. Jo aukojamose Mišiose Filadelfijoje dalyvavo šimtai tūkstančių žmonių. Jose dalyvavo ir Kanados katalikų grupės, šios Mišios buvo perduodamos per televiziją visam pasauliui. Mišių metu popiežiui dalijant Komuniją, skambėjo lietuvių kompozitoriaus Julian Dariaus Revie parašytos Mišios “The Love of God”. Jas atliko Filadelfijos simfoninis orkerstas ir 350-ties balsų vaikų choras. Tai nebe pirmas šio jauno kompozitoriaus kūrinys, atliekamas gausiai klausytojų miniai. Birželio 29 d. Niujorke Carnegie koncertų salėje nuskambėjo pirmą kartą atliktas J. D. Re-

vie liturginis kūrinys “Mass of the Divine Shepherd”. Kartu buvo pranešta, kad Yale universitete atidaromas St. Thomas More muzikos ir liturgijos centras, kuriame kompozitoriumi (Composer in Residence) pakviestas dirbti Julian D. Revie (beje, šis centras nemokamai siūlo įsigyti liturginės muzikos partitūras, tarp jų ir J. D. Revie kūrinius)

D. Revie augo ir mokėsi Kanadoje, lankė fortepijono, vargonų ir klarneto muzikos pamokas. Fortepijono diplomą įgijo Toronto Karališkojoje muzikos konservatorijoje, diplomuotu kompozitoriumi tapo Cambridge (D. Br.) universitete. Taip pat jis turi biochemijos ir molekulinės biofizikos mokslo laipsnius, įgytus Yale universitete ir Kalifornijos technologijų institute (Caltech, JAV). Tačiau, atrodo, kad tikrasis Julian pašaukimas – muzika, kuris ir vedė jį keliu į dabartinį pripažinimą. Kompozicijos patirties J. Revie daugiausia sėmėsi privačiose studijose pas pianistę

S. Webster, vargonininkę P. Hoswitschka (Otava), vėliau dirbo su kompozitoriais Veronika Krausas (USC), Milton Babitt, Samuel Adler, Phillip Lasser (Juilliard School) ir kitais.

Pokalbyje su “Baltic Bridge” žurnalistais kompozitorius patvirtina, kad lietuviška kilmė tikriausiai turėjo įtakos jo muzikiniam pašaukimui: – *Aš manau, kad lietuviai turi įgimtą muzikos jausmą, ir kiekvienas lietuvis vienaip ar kitaip tai išreiškia. Tai patvirtina ir šiuolaikinės muzikos kompozitorių gausa. Tarp visame pasaulyje populiariausių šiuolaikinės muzikos kūrėjų – dažnai rasi lietuvišką pavardę. Man ir pačiam tai netikėtai atrodymas, kad Baltijos valstybės, ir ypač Lietuva, turi be galo daug puikių muzikos kūrėjų, čia populiarūs pasaulyje žinomų atlikėjų klasikinės ir choralinės muzikos koncertai.*

Į kitą žurnalisto klausimą apie jo pavyzdį ir įtaką lietuvių bendruomenės jaunimui, besidominčiam muzika, Julian D. Revie atsako taip: – *Grok dažnai, grok tiek, kiek gali. Mes, lietuviai, esame tikrai*

apdovanoti muzikine pajauta, tai rodo objektyvi statistika. Tad mano žinia yra tokia: ugdykite savo muzikinius sugebėjimus, mokydamiesi groti įvairiais instrumentais, atrasdami laiko kasdieninėms grojimo pamokoms; reikalingos ir muzikos teorijos žinios. Geri grojimo įgūdžiai ir muzikos istorijos bei teorijos žinios jums atvers kelius į kūrybinį pripažinimą.

Pagal **BalticBridge** ir JAV spaudą parengė **S.K.**

Nacių neapykanta lietuviams

Ką rašė Mažosios Lietuvos lietuvininkų laikraštis “Naujasis Tilžės keleivis”

Jonas ČESNAVIČIUS

Tai paskutinis lietuvininkų periodinės spaudos leidinys, kurį uždraudė Vokietijos nacių valdžia. Iššifruoti tekstą buvo nelengva: lietuvių kalba sudarkyta, spausdintas gotišku raidynu. Šio rašinio autoriaus pateikti faktai, ištraukos yra 80 metų senumo: apie 1935 m. birželio 22-23 d.d. įvykusią Joninių (Rasos) šventę Rambyno kalne, nacių (hitlerininkų) reakcija, provokuojančia, kad Lietuvos valstybė neva norinti prisijungti Rytų Prūsijos žemių, Karaliaučiaus kraštą ir kita. Straipsniuose atsispindi, kokie buvo to meto Lietuvos respublikos ir nacių Vokietijos tarpvalstybiniai santykiai ir kaip tai atsiliepė Mažosios Lietuvos lietuvininkų gyvenimui ir kultūrinei veiklai. Apgailėtina ir pati rašyba, nes vartoti lietuvininkų gimtąją kalbą viešajame gyvenime (ir mokyklose) buvo uždrausta 1872-1876 m. Vokietijos ir Prūsijos įstatymais.

1935-ieji – tai antrieji metai, kai Vokietijoje į valdžią atėjo Adolfo Hitlerio vadovaujama Nationalsocialistų darbininkų partija, o jis pats tapo valstybės vadovu. Imta smarkiai bloginti tautinių mažumų padėtį. Mažosios Lietuvos lietuvininkų padėtis nuo seno buvo sunki, nes 1871 m., susikūrus Vokietijos imperijai, prasidėjo lietuvininkų prievartinė germanizacija, ją uoliai vykdė Prūsijos ministeris pirmininkas ir Vokietijos imperijos geležinis kancleris Otto von Bismarkas. Iki tol šimtmečius vyko vietos gyventojų nutautinimo procesai. Labiausiai tai pasireiškė ten, kur daugumą gyventojų jau sudarė vokiečiai arba nutautėję lietuvininkai. Nepaisant to, Rytprūsių šiaurinės dalies – Mažosios Lietuvos – kaimuose iki pat III Reicho žlugimo (1945) išliko tautiškai sąmoningo lietuviškumo, ištikimo 1918 m. lapkričio 30 d. Tilžės akto nuostatoms. Tada Mažosios Lietuvos veikėjai, susibūrę į Tautinę tarybą, šiuo aktu paskelbė, kad lietuvininkų kraštas atsiskiria nuo “pamotės” Vokietijos ir reikalauja susijungti su broliais didlietuviais – su lietuvių tautos kamieniu, su atsikūrusia Lietuvos valstybe.

Prisiminkime, kad 1923 m., susidarius palankioms politinėms tarptautinėms aplinkybėms, šiaurinė Mažosios Lietuvos dalis – Klaipėdos kraštas – po sausio 15 d. laimėto sukilimo, pagal krašto Konvenciją ir Statutą autonomineis teisėmis 1924 m. prijungiamas prie Lietuvos valstybės – Didžiosios Lietuvos. Tai sukėlė didelį vokiečių pasipiktinimą. Remiant hitlerinei Vokietijai, Klaipėdos krašte imta kurti slapta nacių partijas bei karines organizacijas, rengtasi valstybiniam perversmui. Vokietijos vadovas A. Hitleris pažadėjo Klaipėdos kraštą atplėsti nuo Lietuvos valstybės ir gražinti jį Vokietijai. Tai paskatino vietinius nacius suaktyvinti savo veiklą. Lietuvos respublikai tai kėlė didelį susirūpinimą ir pavojų. 1934–1935 m. Lietuvos valstybinės institucijos išaiškino ir išskėlė bylą dviem Klaipėdos krašte veikusiom partijom ir jų vadams. Lietuva – bene vienintelė Europos valstybė, išdrįsusi teisti aršius hitlerininkus, teroro prieš lietuvininkus vykdytojus, antilietuviškos fašistinės propagandos organizatorius, lietuvių patriotų persekiotojus ir jų žudikus, ginkluoto perversmo prieš teisėtą Lietuvos demokratinę valdžią ir valstybę organizatorius, karinių formuočių vadus, SS smogikus. Buvo apkaltinti ir nuteisti 87 naciai. Dėl to Vokietija ėmėsi ypač griežto politinio ir ekonominio spaudimo Lietuvai. Dauguma kalinių, spaudžiant Berlyno valdžiai, vėliau buvo amnestuota ir išleista iš kalėjimo.

Pažvelkime, kaip to meto Lietuvos respublikos ir nacių Vokietijos tarpvalstybiniai santykiai veikė Mažosios Lietuvos lietuvininkų gyvenimą ir tautinę veiklą iš lietuvininkų laikraštyje “Naujasis Tilžės keleivis” paskelbtų straipsnių citatų ir santraukų.

1935 m. sausio 12 d. numeryje rašė, kad paskutinę vasarą iš Vokietijos gilumos “Į Rytprūsčius atgabeno 30,000 jaunų vyrų (landsheiferių)”. Atvežtuosius kolonistus privaloma buvo apgyvendinti pas ūkininkus. Be to, pas vietinius ūkininkus (į šiaurinę Rytprūsį dalį – į

Mažąją Lietuvą – J. Č.) buvo atgabenta moksleivių ir studentų. Tie, kurie pabėgdavo, buvo baudžiami. 1934 m. jų buvo 22,000. O pridėjus 1933 m., – iš viso dirbo 30,000. Ūkininkai jų vengė ir jais nepasitikėjo.

Kovo 16 d. rašinyje “Į Rytus atgabens 1000 studentų”, informuojama, kad dešimčiai savaičių įvairiems darbams iš visos Vokietijos į Rytprūsčius atgabenta 1000 studentų. Kovo 20 d. rašoma, kad vasarą į Rytprūsčius bus įkelti 600 nauji vokiečių kolonistai, 36 dvaruose (50,000 margų žemės) įkurdinta 30 naujų, kiemų, juose apgyvendinta 600 ūkininkų. Kiekvienam jų teksią po 60-80 margų žemės. Gaus žemės amatininkai ir darbininkai; amatininkams – po 15-20 margų. Tiems kolonistams bus išdalyti 24 dideli dvarai. Ir tik 5 dvarai bus išdalyti Allenšteino apygardoje (Rytprūsčių centrinė dalis) ir vienas – Marienwerderio krašte (prie Vyslos žemupio). Netoli Labguvos (Kuršmarių šiauriniame krašte) įkurs didelę Ericho Kocho koloniją, ją pavadins Erich Koch-Siedlung – Rytprūsčių gauleiterio Ericho Kocho (A. Hitlerio bendražygis – J.Č.) vardu. Tame pat puslapyje informuojama, kad Vokietijoje įvedama privalomoji karo tarnyba.

Kovo 30 d. pranešama, kad vokiečių laikraščiai (*Tilsiter Allgemeine Zeitung* Nr. 73 ir kt.) “Reikalauja išvaryti Tilžės Lietuvius”. “Naujojo Tilžės keleivio” straipsnyje išsamiai aprašomi riaušinių veiksmai prieš Tilžės lietuvininkus. Mitingai ir eitynės prasidėjo kovo 26, tęsėsi ir kitą dieną. Lietuvininkams gatvėse ir darbo vietose tapo nesaugu. Jie susilaukdavo bjauriausių paniekinių ir pažeminimų. Tilžės Adolfo Hitlerio aikštėje prasidėjusiame mitinge lietuvininkams kupiną neapykantos kalbą pasakė nacionalsocialistas Krause (Krauzė – J.Č.). Keli tūkstančiai iš Adolfo Hitlerio aikštės pajudėjo Tilžės gatvėmis. Krause ragino lietuvius varyti lauk. Eitynių dalyviai pakeliui daužė lietuvininkų verslininkų langus. Minios ėjo Tilžės gatvėmis pro Lietuvių Namus (lietuvininkų kultūros sueigų centras), Lietuvos respublikos konsulatą, šūkaudami, kad “Wokietijoje nei jokių lietuvių daugiau nebebus!” Nukentėjo Enzio Jagomasto spaustuvė (Lituania), buvo išdaužyti lietuvininkų verslininkų ir visuomenės veikėjų Vydūno, Mačiulaičio ir kitų namų langai. Prie Lietuvių Namų riaušinkai giedojo “Deutschland, Deutschland über alles”.

Buvo raginama nieko nepirkti iš Tilžės lietuvininkų. Naciams vadovavęs vokiečių organizacijos VDA (Volksbund für das Deutschtum Ausland) Tilžės skyriaus vadas Mojeris Javų turguje pasakė kalbą. Jo raginimu “<...> netoli tilto buvo pakarta didelė lėlė, parodanti lietuvininką su užrašu “Nieder mit den Volksverrätern! (Niekada su tautos išdavikais!) Prie E. Jagomasto lango buvo pakarta lėlė.

Žydas Enzys Jagomastas buvo žymus lietuvininkų politinis, visuomenės ir kultūros veikėjas, Tilžės akto signataras, garsus spaustuvininkas, Lietuvos patriotas. Su šeima 1941.08.23 nacių sušaudytas Paneriuose, prie Vilniaus. Ir prie kitų lietuvių namų buvo girdėti isteriški šauksmai “Pakarti!”, “Užmušti!” ir t.t. Prie Enzio Jagomasto namo įtūžusi nacių minia reikalavo uždrausti “Naujojo Tilžės keleivio” leidimą. Laikraštį, tuo metu vienintelį lietuvišką Mažojoje Lietuvoje, Tilžėje leido Jagomasto leidykla *Lituania*. Tarp redaktorių buvo ir Jagomasto šeima. Rašė apie svarbiausius įvykius Mažojoje ir Didžiojoje Lietuvoje, Vokietijoje). Reikalauta lietuvius pakarti, užmušti. Buvo išdaužyti Vokietijos lietuvių susivienijimo (pirm. Vilius Mačiulaitis) salės ir verslininko Viliaus Bertulaičio langai. Naciai, lyg kokia keršytojų armija, žygiavo Tilžės gatvėmis. Laikraštyje minima, kad vietinėje (t.y. Tilžės) ir Karaliaučiaus vokiečių spaudoje gausu lietuvių žeminančių ir neapykantą skatinančių straipsnių.

(Tai dalis ilgo, studijinio straipsnio. Dėl vietos stokos negalėjome jo išstai spausdinti. **Red.**)

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

VAISTŲ VERTĖ, KAINA IR PELNAS

Kanados patentuotų vaistų kainų valdyba vieno vaisto gamintojus kaltina nepateisinaimai aukšta jų kaina, nors gamybos išlaidos nėra itin didelės; taip pat jie atkreipia dėmesį, kad Kanadoje šie vaistai kainuoja brangiau nei kitose valstybėse. Vienerių metų gydymo šiais vaistais kursas Kanadoje kainuoja \$700,000; JAV – \$669,000. Valdyba stengiasi priversti *Alexion Pharmaceuticals* sumažinti *Soliris* kainą. Jei kanadiečiams teisme pavyktų tai pasiekti, verslovė turėtų atlyginti per kelerius metus susidariusią permokėjimo sumą. Tvirtinama, kad tai patys brangiausi vaistai pasaulyje. *Soliris* gyvybiškai reikalingi, gydant dvi labai retas kraujo ligas, kurios pasitaiko vienam iš milijono gyventojų. Abi minėtos kraujo ligos verčia susirgusiojo imuninę sistemą naikinti raudonuosius kraujo kūnelius, sukelia anemiją, skatina krešulių susidarymą, pakenkia vidaus

organams, nulemdami mirtį. *Soliris* neišgydo šių ligų, bet jis apsaugo raumenis ir vidaus organus nuo pakenkimo, pratęsia gyvenimo trukmę ir pagerina sergančiojo būseną. Besigydančiajam šiuos vaistus tenka naudoti visą likusį gyvenimą, išlaidos *Soliris* gali siekti keletą milijonų ir daugiau. Dėl didelės kainos Kanadoje šie vaistai neskiriami ir neapmokami, bet kai kurios provincijos padengia dalį išlaidų.

JAV vaistų verslovė *Alexion Pharmaceuticals* išskėlė savo teismo ieškinį, prašydama Aukščiausiąjį teismą atmesti bet kokius kanadiečių reikalavimus dėl vaistų kainos. Jei *Soliris* gamintojams tai pavyks pasiekti, Kanados vyriausybė niekada negalės apginti patentuotų vaistų kainų. *Soliris* vieninteliai vaistai, kuriuos gamina *Alexion Pharmaceuticals*. Prieš 8-erius metus pradėta šio vaisto gamyba jau atnešė verslovei daugiau kaip \$6 bln. pelno.

BANKŲ VEIKLA TIK PATENKINAMA

Kanados bankų teikiamos paslaugos netenkina daugiau kaip 75% jų indėlininkų. *FIS* apklausa atskleidė, kad daugelis yra patenkinti skaitmeninių technologijų įdiegimu ir paslaugomis, bet piktina nepateisinaimai didėjantys mokesčiai už paslaugas, nepakankamas viešumas, keičiant tvarką. Tik vienas ketvirtadalis apklaustųjų atsakė esą patenkinti savo banku. Didieji Kanados bankai buvo įvertinti tik patenkinaimai už nepakankamą viešumą, beatodairišką pelno siekimą klientų sąskaita, paslėptus ir vis didinamus mokesčius už

paslaugas. Tuo pat metu didieji bankai nuolat skelbia apie vis didėjantį savo pelną. Didelį susirūpinimą kelia nepakankamas klientų informacijos saugumas, dėl darbuotojų aplaidumo pasitaikančios ID vagystės. Daug geriau apklausoje įvertintos mažosios finansinės įstaigos – kredito kooperatyvai.

Tarp pasaulio finansinių organizacijų klientų aptarnavimo srityje pirmauja Vokietijos bankai, nedaug atsilieka D. Britanijos ir JAV bankai, Kanados finansinės organizacijos – ketvirtoje vietoje.

NAUJA SVEIKATOS DRAUDA

Privati draudimo verslovė siūlo sveikatos draudimą, kuriame numatyta galimybė pasitikrinti savo susirgimų diagnozę ir gydymo eigą įžymioje Mayo ligoninėje (JAV). *MyCare* programa, kurią siūlo Kalgario *Assured Diagnosis Inc* bus prieinama visiems kanadiečiams iki 75 m amžiaus, išskyrus Kvebeko provinciją. Turėdami šį draudimą, jo savininkai galės nuotoliniu būdu pasitikslinti savo susirgimo diagnozę ir gydymo eigą su šios ligoninės konsultantais; taip pat betarpiškos asmeninės konsultacijos bus teikiamos Rochester (Minesota), Jacksonville (Florida), Scotsdalle-Phoenix (Arizona) Mayo ligoninės centruose. Programa siūloma šeimoms, poroms ir pavieniams asmenims, ji ypač naudinga besigydančioms širdies ir vėžio susirgimams.

Draudimo verslovės specialistai pabrėžia, kad programa *MyCare* – ne varžovė Kanados sveikatos apsaugos sistemai, bet siekia ją papildyti. Medicininės paslaugos Mayo ligoninėje bus

teikiamos, derinant su apsidraudusiojo kanadiečiu gydytoju. Draudimo planas apmoka ne tik gydymo, bet ir kelionių bei pragyvenimo išlaidas, kai kuriais atvejais ir palydovo kelionės išlaidas. Draudimo įmokos gali kainuoti įvairiai, priklausomai nuo konkrečių aplinkybių: nerūkanti iki 40 m. pora per mėnesį mokėtų šiek tiek daugiau kaip \$60; rūkanti pora iki – \$102.

Dr. D. Hayes, Rochester Mayo gydytojas kardiologas, tvirtina, kad ir iki šio laiko ligoninės specialistai suteikia savo paslaugas dešimtims tūkstančių kanadiečių. Jei bus paklausa, draudimo bendrovė galbūt pasiūlys šią programą ir kitų valstybių gyventojams. Kanados sveikatos apsaugos kritikai nepalankiai atsiliepia apie naująją draudimo programą, primindami, kad visuotinė Kanados sveikatos sistema yra gana lanksti ir, jei nėra atitinkamo gydymo mūsų ligoninėse, patį ligonį siunčia ir apmoka gydymosi užsienyje išlaidas.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

ARGENTINA

• Mūsų draugijos šokių ansamblis "Dobilas", vadovaujamas Enriko Cikotos, pasirodė rugsėjo 6 d. Lanus miesto savivaldybės organizuotame 10-ame Bendruomenių susitikime. Rugsėjo 26 d. grupė dalyvavo Bendruomenių susitikime, kurį ruošė Avellanedos miesto Kitataučių bendruomenių komisija.

• SLA nariai kviečiami pasiteirauti apie mūsų bibliotekos knygų sąrašą ir turinį arba pasiimti ar atiduoti knygas šeštadieniais nuo 5 v.p.p. iki 7 v.v. Taip pat galima susisiekti kiekvieną dieną su Robertu Aleksiūnu tel. 4552-6928 ir 3533-9818. Prašome turinčių SLA bibliotekos medžiagos ją sugrąžinti arba susisiekti ir susitarti dėl tolesnio pasiskolinimo. Kviečiame turinčius lietuviškos spaudos susisiekti su mumis, nes ji galėtų būti mums naudinga, ypač jei Argentinoje spausdinta.

• Vaikučių "Dobiliukų" grupė, vadovaujama Claudia Geležauskaitės, susitinka mūsų patalpose šeštadieniais, 5 v.p.p. Laukiame su žaidimais, šokiais ir t.t. Kviečiame tėvus atvesti savo vaikučius.

• Tautinių šokių ansamblis "Dobilas" repetuoja šeštadieniais nuo 4 v.p.p. Vadovauja Enrique Cikota.

• Šeštadieniais mūsų patalpose yra dėstomi dviejų lygių lietuvių kalbos kursai nuo 4 v.p.p. iki 6 v.v. Kaip visuomet, pamokos nemokamos, tik prašome būti Susivienijimo lietuvių Argentinoje nariu. Nuo 3.15 iki 4 v.p.p. – naujas lietuvių kalbos kursas vaikams ir jaunimui. Kviečiame visus dalyvauti.

• Susivienijimo lietuvių Argentinoje – el.pašto adresas: slalua@live.com.ar; žiniaraščio boletinizios-sla@hotmail.com.

London, ON

• Delhi miesto Daugiakultūrinė organizacija kas metai prieš Kalėdas rengia visų tautybių bendrą vakarienę. Šiais metais toji vakarienė bus Vengrų salėje (per kelią nuo lietuvių Šv. Kazimiero šventovės) lapkričio 29, sekmadienį. Pradžia – 4:30 v.p.p., o vakarienė – 5 v.p.p. Visi Londono lietuviai kviečiami dalyvauti. Vašių bilietai suaugusiems po \$35, o 12 m. ir jaunesniems vaikams – po \$10. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki lapkričio 10 d. Delhi-Tillsonburg LB apylinkės pirmininkei Teresei Pargauskienei tel. (519) 468-2163 arba tuo reikalu skambinkite Londono LB apylinkės pirmininkei Aldonai Valaškevičienei.

• **Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p.** Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• **Spalio 11, sekmadienį**, Mišios aukojamos už Vaičiulių šeimos mirusius **Inf.**

Hamilton, ON

• **Elenos Gudinskienės 90-ojo gimtadienio proga** "Pagalba Lietuvos vaikams" papildomai paaukota \$50.

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Sudburio Tumo-Vaižganto vardo šeštadieninės mokyklos mokiniai su mokytojais. Vidury – mokyklos ved. kun. A. Sabas, dešinėj – mkt. J. Gagrėnienė, kairėj – J. Vaičeliūnas

Po solistės Liustikaitės koncerto. Vidury sol. J. Sudburio KLB apylinkės valdyba (iš k.): Juozas Liustikaitė. Iš k. į d.: muz. B. Jurkšas, miesto burzazas Stapčinskas, Aleksas Kusinskis, pirmininistras Giuseppe Fabbro, jo žmona, kun. Sabas kas; stovi: Juozas Bataitis ir Liudas Kulnys

PRISIMINIMAI...

Sudbury buvusi veikli KLB apylinkė – 1958 rugsėjo *Lietuvių dienos* žurnalo puslapiuose. "Lietuviai Sudbury" vaizdus atsiuntė londonietis Edmundas Petrauskas. Apie Sudbury 1958 rugsėjo *Lietuvos dienose* rašoma: "Sudbury yra Šiaurės Ontario provincijos (Kanadoje) didžiausias miestas, vadinamas pasaulio nikelio sostine. Iš čia išeina 80% viso pasaulio nikelio produkcijos. Be to, čia iškasama daug vario ir kitų metalų. Dvi didžiosios tarptautinės kompanijos INCO (International Nickel Company Organization) ir Falconbridge International Co. turi čia daug kasyklų, valyklų ir liejyklų. Abiejose kompanijose dirba apie 14 tūkstančių darbininkų. Atlyginimai yra vieni iš geriausių visoje Kanadoje. Pagal gyventojų skaičių Sudbury užima pirmą vietą automobilių skaičiumi visoje Kanadoje ir antrą

Sudburio liet. bažnytinio komiteto valdyba: sėdi kun. A. Sabas, šalia jo Juozas Vaičeliūnas; stovi (iš k. į d.): Juozas Kručas ir Jurgis Kriaučeliūnas

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.15%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.90%
1 m. term. indėliai	1.90%	2 metams	2.05%
2 m. term. indėliai	2.05%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

Sekite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 100 MILIJONŲ DOLERIŲ

2014 metais nariams
IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

vietą visoje Šiaurės Amerikoje. Čia gyvena apie 400 lietuviškų dūšių ir yra apie 60 lietuvių namų savininkų. Lietuviai katalikai turi kas sekmadienį savo pamaldas, kurias laiko kun. Antanas Šabas. Jo iniciatyva prieš aštuonerius metus įsteigta lietuvių šeštadieninė mokykla, kuri vėliau pavadinta Tumo-Vaižganto vardu. Sudbury veikia Kanados lietuvių bendruomenės skyrius ir Lietuvių komitetas. Sumažėjus tarptautinėj rinkoj nikelio ir vario pareikalavimui, darbo reikalai pablogėjo. Pavasarį buvo atleista 1300 darbininkų, o dabar dirbama tik keturios dienos per savaitę. **Sudburiškis**"

Lietuviukų Pirmoji komunija. Vidury kun. A. Sabas

Lietuvos užsienio reikalų viceministeris Mantvydas Bekešius Airijoje

Lietuvos užsienio reikalų viceministeris Mantvydas Bekešius rugsėjo 24-27 d.d. lankėsi Airijoje, kur Balinrobo mieste dalyvavo tradiciniame lietuvių bendruomenių sąskrydyje "Mums vis dar reikia sparnų", skirtame Felikso Vaitkaus skrydžio per Atlantą 80-osioms metinėms. Renginio metu Balinrobo atidengtas F. Vaitkaus skrydį įamžinantis paminklas – "Lituanica II" replika.

"Paminklo atsiradimas ir tai, kad vietos gyventojai dešimtmečiais išlaikė prisiminimus apie F. Vaitkų, patvirtina, kad nors "Lituanica II" ir nenuskrido iki Lietuvos, skrydžio tikslas buvo pasiektas: pasaulis išgirdo apie Lietuvą, o lietuviai iki šiol gali didžiuotis savo tautiečių žygiais", sakė M. Bekešius. Viceministeris padėkojo Airijos lietuviams už lietuviybės saugojimą bei paragino ir toliau skleisti žinią apie Lietuvą, nes kiekvienas užsienyje gyvenantis lietuvis – mūsų šalies ambasadorius.

F. Vaitkus, lėktuvu "Lituanica II" pakartojęs Dariaus ir Girėno skrydį per Atlanto vandenyną,

Ntrs. iš Bernardinai.lt

nusileido Airijos Mėjo grafystėje, netoli Balinrobo miestelio, kur Mėjo lietuvių bendruomenė jau devintus metus iš eilės organizuoja sąskrydį "Mums vis dar reikia sparnų". Lietuvio skrydžiui atminti Balinrobo šių metų iškilmių metu atidengtas ir pašventintas paminklas – sumažinta "Lituanica II" kopija.

Vizito metu užsienio reikalų viceministeris M. Bekešius taip pat susitiko su Airijos diasporos ministru Jimmy Deenihanu, su kuriuo pasidalijo diasporos politikos patirtimi. **Inf.**

Du dešimtmečiai lietuviško švietimo baruose

Karaliaučiaus lietuvių kalbos mokytojų draugija švenčia savo 20-metį

Karaliaučiaus (Kaliningrado) regioninė lietuvių kalbos mokytojų draugija – aktyvi, kūrybinga, palaikanti glaudžius ryšius su Lietuva, mini įsteigimo 20-metį.

Lietuvių kalbos ir etnokultūros pamokėlės Karaliaučiaus srityje dažniausiai vyksta rusiškoje mokyklose kaip papildomos pamokos ar būreliai. Lietuviškų mokyklų yra tik viena – Karaliaučiaus Liudviko Rėzos lietuvių draugijos sekmadieninė mokykla. Kai kurie mokytojai važinėja iš Lietuvos, o kiti – tenyščiai gyventojai. Daugelis iš jų yra lietuvių kilmės, tačiau kai kurie net neturi lietuviškų šaknų, tik moka lietuviškai. Pasak Alekso Bartniko, šios srities lietuvių kalbos mokytojų draugijai vadovaujančio ilgus metus, mokytojų šiame krašte vis tiek trūksta, nes lietuvių kalbos mokymosi poreikiai nemažėja. Pastaraisiais 2014–2015 mokslo metais lietuvių kalbos čia mokėsi daugiau nei 800 mokinių.

Prie lietuvių kalbos ir kultūros palaikymo šiame krašte prisideda ir Lietuva. Šiais mokslo metais Karaliaučiaus srities mokyklose pagal sutartis, sudarytas su Švietimo ir mokslo ministrija, dirba 19 mokytojų, kurie moko lietuvių

kalbos ir veda lietuvių kalbos ir etnokultūros papildomus užsiėmimus.

Lietuvos švietimo ir mokslo ministrija yra parėmusi draugijos svetainės www.lituanika.ru įsteigimą. Karaliaučiaus srities lituanistinių mokyklų mokytojai aktyviai dalyvauja Švietimo ir mokslo ministrijos seminaruose, programose, konkursuose.

Į draugijos, prieš 20 metų suvienijusios Karaliaučiaus krašto mokyklose lietuvių kalbą ir etnokultūrą dėstančius mokytojus, veiks šiuo metu aktyviai įsitraukę 25 mokytojai ir meno kolektyvų vadovai. Jų užsibrėžtas tikslas – puoselėti tautinį tapatumą Mažosios Lietuvos žemėse, stiprinti šio krašto ryšius su Lietuva. Draugija padeda sudaryti geriausias sąlygas lietuvių kalbos mokymuisi, Lietuvos istorijos ir kultūros pažinimui, atstovauja Lietuvai Karaliaučiaus srities kultūrinuose, švietėjiškuose renginiuose.

Bernardinų tinklalapio inf. ir nuotr.

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME

- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu

2.75%

Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų

3.50%

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu

3.35%

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadieniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadieniais	9:00 - 12:30

Spalio 15-tą dieną švesime
TARPTAUTINĘ
KREDITO KOOPERATYVŲ
DIENĄ

Kviečiame į abu mūsų skyrius
pasivašinti

**KAVA ir
SALDUMYNAIS**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

www.Dr.Dubickas.com

Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą.

Paaukosiu iki **\$1000** jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai

(Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative

Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

ATMINIMO ŽENKLAI MUZIKOJE

Rugsėjo 23-ąją minima Lietuvos žydų genocido aukų atminimo diena, liudijanti 1943-iaisiais tądien sunaikinto Vilniaus geto istoriją. Minėjimo išvakarėse Šv. Kotrynos šventovėje surengtas specialus koncertas „Tylos šauksmas. Muzika sunaikintoms Vilniaus sinagogoms“. Tragiškiems įvykiams atminti skirtame renginyje koncertavo kamerinis choras „Brevis“, vadovaujamas G. Venislovo, ir Šv. Kristoforo kamerinis orkestras, vadovaujamas prof. D. Katkaus, dirigavo G. Šlekytė, eiles skaitė aktorius M. Jevdokimovas. Koncerte skambėjęs atliekamas „Tylos šauksmas“ – tai didelės apimties legendinio kompozitoriaus V. Ganelino kūrinys, parašytas *resisim* (iš hebrajų kalbos – skeveldros, šukės) forma. Kūrinio pagrindą sudaro istoriniai faktai, tačiau siekiama ne juos atpasakoti, o perteikti praeitį jautrių ir sukrečiančių įvykių,

išgyvenimų foną, jo atgarsius ir šiandieniniame gyvenime, dabartinei kartai.

Rugsėjo 23 d. Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) šventovėje vyko tarptautinis koncertas „Griaunant tylą“, skirtas Holokausto aukų atminimui. Pagerbiant nukentėjusių žydų menininkų atminimą, koncerto programoje įvyko net trys premjeros: Karlo Amadeus Hartmann (1905-1963) – „Concerto funebre (gedulingas koncertas) altui ir styginių orkestrui“, Erwin Schulhoff (1894–1942) „Penki kūrinių styginiams“ ir Arvo Pärto (1935) „Stabat Mater chorui ir styginiams“. Koncerto metu ekrane buvo rodomi Rafaelio Chvoles tapybos darbų ir Semion Kaplan piešinių vaizdo įrašai. Taip pat šia proga Bernardinų šventovėje buvo atidaryta paroda „Muzika koncertalageriuose“.

LENKIJOS SKAITYTOJAMS LIETUVIŠKOS KNYGOS

Lenkijos skaitytojams siūloma į lenkų kalbą išverstas lietuvių rašytojos Kristinos Sabaliauskaitės romanas *Silva rerum*. Lietuvių autorės kūrinys jau pristatytas Varšuvoje, o spalio 23 d. K. Sabaliauskaitė dalyvaus žymiausiame Lenkijoje Conrado literatūros festivalyje, kuriame taip pat dalyvaus lietuvių rašytojai Herkus Kunčius, Alvydas Šlepikas, Tomas Venclova, Leonidas Donskis, pristatysiantys lenkų kalba pasirodžiusių

savo kūrybą. Pirmąją lietuvių rašytojos populiarus romano dalį į lenkų kalbą puikiai išvertė Izabela Korybut-Daszkiewicz, prieš keletą metų išvertusi taip pat ir Sigito Parulskio romaną *Trys sekundės dangaus*. K. Sabaliauskaitės romaną lenkų kalba išleido viena žinomiausių ir geriausių Lenkijoje leidyklų „Znak“, leidžianti Nobelio premijos laureatų Česlovo Milošo, Wislawos Szymborskos ir kt. kūrinius.

PAMINKLINĖ LENTA J. BOBROWSKIUI

Pažymint mirties 50-ąsias metines, ant Berlyno centre esančio buvusios „Union“ leidyklos pastato iškilmingai atidengta memorialinė lenta Lietuvoje gimusiam vokiečių poetui Johannes Bobrowskiui. Susirinkusieji ne tik pagerbė poeto atminimą, bet ir prisiminė jo eiles, skaitomas Bobrowskio bendrijos pirmininko prof. Klaus Voelker. Taip buvo pagerbtas vienas didžiausių praėjusio amžiaus antrosios pusės Vokietijos poetų, kuris savo eilėse ne kartą

yra apdainavęs savo gimtinę Lietuvą.

Johannes Bobrowskis gimė 1917 m. Tilžėje, sulaukęs vos 48-rių mirė Rytų Berlyne. Tarp buvusios Rytų Vokietijos literatų Bobrowskis buvo vienas tų, kurie sugebėjo į savo kūrybą įpinti neslepjamus religinius įsitikinimus. Šis poetas, simboliškai vadinamas „Sarmatijos poetu“, tapo ir vienu iš tų nedaugelio, kurie be atvangos kalbėjo ir rašė apie Lietuvą, paskirdami jai savo gražiausius tekstus.

LIETUVIŲ KŪRYBA BERLYNO MUGĖJE

Sostinės galerija „Meno niša“ rugsėjo 17–20 dienomis Berlyne surengtoje meno mugėje „Positions Berlin“ pristatė 5 Lietuvos menininkų kūrybą. „Positions Berlin“ – antrą kartą rengiama meno mugė. Šiais metais mugė persikėlė į naują vietą – Berlyno areną. Jos 6,500 kvadratinių metrų erdvėse vietos skirta 76 galerijoms iš 16 pasaulio valstybių. „Positions Berlin“ – tai tomis pačiomis dienomis vyksiančios Berlyno meno savaitės dalis.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Mažųjų Lietuvos kultūros sostinių pristatymas Vilniuje

Rugsėjo 18–20 dienomis vyko „Mažųjų Lietuvos kultūros sostinių dienos Vilniuje“. Katedros aikštėje miesto gyventojus bei svečius sveikino Naisiai – mažoji Lietuvos kultūros sostinė 2015 kartu su dešimčia būsinių 2016 m. mažųjų kultūros sostinių: Alanta (Molėtų r.), Gelgaudiškiu (Šakių r.), Josvainiais (Kėdainių r.), Juknaičiais (Šilutės r.), Merkinė (Varėnos r.), Miežiškiais (Panevėžio r.), Pagramančiu (Tauragės r.), Šeduva (Radviliškio r.), Vepriais (Ukmergės r.) ir Žemaičių Kalvarija (Plungės r.).

Idėją kultūros sostinėmis skelbti mažuosius Lietuvos miestelius bei kaimus kilo kultūros mecenatas Ramūnui Karbauskiiui. 2014 m. „Naisių vasaros“ festivalio metu vietos bendruomenė pasirašė sutartį su Lietuvos kultūros ministerija, pagal kurią Naisiai buvo paskelbti pirmąja mažąja Lietuvos kultūros sostine. Metų pradžioje pradėjęs sukurti įvairiaspalvis renginių ratas pagreitį įgavo pavasarį ir labai greitai geroji kultūros žinia iš Naisių pasklido po visą Lietuvą. Į Užgavėnių, Lygiadienio, Rasos, Mildos, Žolinės šventes, festivalius „Bardų vasara Naisiuose“, „Naisių vasara“, valstybinių švenčių minėjimus bei kitus renginius rinkosi ne tik naisiškiai ar Šiaulių krašto gyventojai –

buvo įteiktos vėliavos, jų bendruomenės pasirašė sutartis, taip perimdamos 2016 m. kultūros sostinių estafetę.

„Mažųjų Lietuvos kultūros sostinių dienos Vilniuje“ – tai antrasis visų bendruomenių susitikimas, į kurį kvietė projekto samanytojas ir mecenatas R. Karbauskis bei draugija „Naisių bendruomenė“. Šeštadienį vyko „2016 m. mažųjų Lietuvos kultūros sostinių mugė“, ku-

lausko, Artūro Noviko vaikų džiazos studijos, Veronikos Povilionienės, dainuojamosios poezijos atstovų, „Naisių vasaros teatro“ aktorių bei kitų atlikėjų. Šeštadienį „2016 m. mažųjų Lietuvos kultūros sostinių mugėje“ koncertavo dalyvavusių bendruomenių dainininkai, šokėjai, muzikantai.

Šiltas, saulėtas rugsėjo savaitgalis Vilniaus širdyje – Katedros aikštėje – „Mažųjų Lietuvos

sulaukta daug svečių iš visos Lietuvos (būta ir užsieniečių). Šventiniuose susibūrimuose gaivinamos senosios baltų tradicijos ir papročiai, pristatomi kasmet vis gražėjantys Naisiai, sklaidžiama blaivybės idėja, skamba muzika, poezija... Dar keli renginiai šiais metais į Naisius kvies nuolatinius šio krašto lankytojus ir tuos, kurie dar nespėjo čia pasisvečiuoti. Siekiama, kad projektas vyktų ne tik Naisiuose, todėl Naisių ambasadoriai keliavo (ir dar keliaus) po Lietuvą: mobilioje Naisių scenoje vyko koncertai, buvo dalijama informacinė medžiaga, bendraujama su vietos gyventojais. Apsilankymas Lietuvoje buvo išskirtinis: čia kartu su naisiškiais atvyko būsinių mažųjų Lietuvos kultūros sostinių atstovai.

R. Karbauskis pabrėžė, jog labai svarbu, kad gražios idėjos, kilusios pirmojoje mažojoje Lietuvos kultūros sostinėje Naisiuose, būtų tęsiamos visoje Lietuvoje. Džiugu, kad jos bus įgyvendintos: šių metų „Naisių vasaros“ festivalio metu net dešimčiai miestelių ar kaimų (iš visų Lietuvos apskričių)

riuje buvo dalijamasi įspūdžiais, džiaugsmiais, išsakomos abejonės ar rūpesčiai. Bendruomenės vilniškiams ir miesto svečiams pristatė savo kraštą: aktyviai pasakojo apie lankytinas vietas, vykdomas veiklas, projektus, dovanojo knygas, lankstinukus, žemėlapius, vaisino kulinarinio paveldo patiekalais.

Visas tris dienas judamoje Naisių scenoje skambėjo muzika ir dainos. Žiūrovai klausėsi operos solisto Liudo Mika-

kultūros sostinių dienų“ dalyviams ir svečiams dovanojo gerą nuotaiką, teigiamų pojūčių, naujų pažinčių. O naisiškiai (dar laukiantys svečių likusiuose šių metų renginiuose) 2016-ųjų metų mažosioms Lietuvos kultūros sostinėms linki stiprybės, įkvėpimo, kūrybinio polėkio ir tikisi prasmingo kultūros idėjų tęstinumo.

Alina Šalavėjienė
Autorės nuotraukos

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nesiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

RE/MAX
Above the Crowd!

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

L. Linkevičius: Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis - puiki proga ir vėl susitelkti

Rugsėjo 25-26 d. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius lankėsi Klyvlande, kur dalyvavo JAV Lietuvių bendruomenės XXI Tarybos sesijoje.

“Artėja Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis. Tai dar viena proga visam pasauliui pristatyti Lietuvą – modernią, inovatyvią ir kuriančią valstybę. Globalią Lietuvą, kurios dalis esate ir Jūs. Negalime skirstytis į ateivius ir išeivius. Turime veikti vieningai, mokėti didžiuotis savo ir savo tautiečių pasiekimais. Kelias, kuriuo ejo JAV Lietuvių bendruomenė, yra labai svarbus ir išskirtinis, kuriant šiandieninę Lietuvą. Nuoširdžiai dėkoju už tai. Šimtmetis – puiki proga ir vėl susitelkti. Švęskime šimtmetį visame pasaulyje kartu”, – sakė ministeris kreipimėsi į sesijos dalyvius.

Vizito metu ministeris taip pat susitiko su Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos metinio suvažiavimo dalyviais bei 2016 metų Tautinių šokių šventės komiteto atstovais, apsilankė Šv. Kazimiero parapijoje, padėjo gėlių ant Prezidento A. Smetonos ir S. Smetonienės kapų Visų Šventųjų kapinėse Čardone, taip pat aplankė

Lietuvos garbės konsulatą.

Ministerį vizito metu lydėjo Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas, Lietuvos Generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Lietuvos garbės konsulė Ingrida Bublys ir Lietuvos ambasados JAV ministerė patarėja Lyra Puišytė Bostroem.

Klyvlande gyvena apie 14000 lietuvių kilmės gyventojų. JAV Lietuvių bendruomenės Ohio regiono skyriui vadovauja Nomedas Vučianienė, Ohio valstijos Klyvlando skyriui – Algis Gudėnas. Klyvlande veikia Aušros aukštesnioji lituanistinė ir Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla bei mokykla “Tėvynės žiburėliai”. Nuo 1915 m. leidžiamas laikraštis “Dirva”, 1973 m. įsteigtas Lietuvių bendruomenės centras, įsikūręs rytiniame Klyvlande. Klyvlando Rokfelerio parke 1930 m. įkurtas lietuviškasis sodas, kuriame pastatyti: Kunigaikštienės Birutės fontanas (1936 m.), akmeniniai Gedimino stulpai (1936 m.), Jono Basanavičiaus (1936 m.) ir Vinco Kudirkos (1938 m.) biustai. Maironio biustas statytas 1961 m., perstatytas 2010 m. **URM inf.**

Gimtoji kalba – politikų įkaitė

Atkelta iš 1-o psl.

Grupė Lietuvos piliečių, pavadinę “TALKA: už Lietuvos valstybinę kalbą“, Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) yra pristatę įstatymo projektą, kuriuo numatoma, kad pagrindiniame asmens dokumentų puslapyje būtų galimi įrašai tik valstybinės lietuvių kalbos abėcėlės raidėmis pagal tarimą, o įrašai nevalstybine kalba būtų rašomi savo papildomų įrašų puslapyje arba tapatybės kortelės antrajame puslapyje. Jie pasiryžo surinkti reikalaujamus 50,000 parašų, kad šio įstatymo projektas būtų priimtas svarstymui.

Bernardinų tinklalapyje (rugsėjo 16 d.) pavišinta “palslaptis”, kurią taip uoliai nuo skaitytojų saugojo ir vengė skelbti centrinė Lietuvos spauda, šiaip jau mėgstanti pasididžiuoti žodžio laisve. *Viešąjį laišką Lietuvos piliečiams dėl valstybinės lietuvių kalbos išsaugojimo* paskelbė ir pasirašė 150 gerbiamų Lietuvos Sąjūdžio, kultūros, mokslo, armijos veteranų, Bažnyčios dvasininkų, meno kūrėjų, buvusių rezistentų ir kitų žinomų Lietuvos visuomenės veikėjų. Jie ragina visus, kam svarbi Lietuvos kultūros ateitis ir išlikimas, pasirašant paremti šį įstatymo projektą, išsaugantį valstybinę lietuvių kalbą nuo politikų įsikišimo. “...Esame tikri, kad valstybinę kalbą turime branginti ir puoselėti, išsaugodami nesusiaurintą jos viešąjį vartojimą ir išskirtinį statusą tarp kitų šalyje gyvenančių kalbų. Amžiais

slopinta ir niekinta lietuvių kalba paskutinį kartą deramą statusą Lietuvoje iškovojo 1988 metais ir įtvirtino ją 1992 m. Konstitucijoje. Kaip piliečiai ir patriotai, negalime abejingai stebėti, kaip priešiškas valstybinei kalbai ir bandymai siaurinti jos vartojimą kyla iš naujo.” – rašoma Viešajame laiške.

Jau oficialiai patvirtinta, kad dabartiniam valstybinės kalbos naudojimui valstybiniuose dokumentuose (o toks yra pasas) neprieštarauja nei ES įstatymai, nei pasaulyje įprasta tvarka, nors kai kurie liberalieji istorikai bando tvirtinti kitaip. Jeigu Kanadoje Čičikas virsta Ciziku, niekam neateina į galvą mintis kaltinti Kanados parlamentą ar vyriausybę žmogaus teisių ar jo orumo pažeidimais. Jei kaimyninėje JAV pavardė Šilas yra virtusi Shilas ar Silas, mokslininkas Krikščiukaitis tampa Kriksciukaiciu – tai nekelia jokios grėsmės ar keblumų asmens orumui ar tapatybei. Daugiau kaip 100 įvairių tautų, gyvenančių Šiaurės Amerikoje, kalbančių įvairiomis kalbomis, neprieštarauja valstybinės kalbos naudojimui valstybiniuose dokumentuose. Lietuvos politikams, ypač G.Kirkilui ir I.Šiaulienai ir dar vienam kitam, vertėtų pasidomėti ir Kanados Kvebeko provincijos prancūzų politikų patirtimi ir entuziazmu, saugant savo kalbą.

Bet pasaulio patirtis jų nedomina...Lietuvos politikai, niekada neturėję didelės savivertės ir orumo, panašūs

į vėjarodžius, paklūstančius politiniam vėjui: jeigu kažkam reikia raidžių – jos bus; jei reikia priimti tiek pabėgėlių – priimsim. Visiškai nekreipdami dėmesio į visuomenės nuotaikas ir norus, jie gilina atskirtį tarp valdžios ir visuomenės, didina politinį abejingumą ar dar blogiau – teisinį nihilizmą. Neseniai išrinktas Vilniaus miesto meras viešai išbarė miesto susisiekiimo tarnybą, kad ši neskubanti papildyti informacijos autobusuose užsienio kalba, nes be reikalo laukianti valstybinės kalbos komisijos sprendimo. Reikia daryti - ne laukti, ragina miesto vadovas, siūlydamas pažeisti įstatymą. O jei kas nors įsigeistų pasistatyti namą kuriame nors Vilniaus kampe, nelaukdamas savivaldybės leidimo, kaip būtų elgiamasi tada? Taip, neleistina, bet juk čia tik kalba, toks nereikšmingas dalykas... Toks miesto vadovo elgesys skatina ir kitus pažeidimus. Todėl Vilniaus pareigūnas, pažeisdamas valstybės įstatymą, jau rašo įrašus išduodamuose dokumentuose ne valstybine, o kita kalba. Kaip netoli esame nuėję nuo tų laikų, kai kiekvienas biurokratas galėjo tvirtinti: įstatymas – tai aš. Savo laiku neišsiugdę humanitarinės kultūros, orios savivertės pojūčio, politikai griebsi neapgalvotų veiksmų, savo riboto mąstymo įkaite pasirinkę gimtąją kalbą. Jos vaduoti kyla Lietuvos ir užsienio lietuvių šviesuomenė, bet ar užteks šių pastangų?

S. Katkauskaitė

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20%

Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF
PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **3.35%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.35%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **6.85%** ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS
ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškinių dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalamais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

A†A

JUSTINUI ZUBRICKUI

iškeliavus į amžinybę, reiškiamė nuoširdžią užuojautą žmonai MARGARITAI ZUBRICKIENEI, dukroms ELEONORAI ir REGINAI su šeimomis ir visiems artimiesiems. Stiprybės linkime šią sunkią valandą –

KLKM draugijos Anapilio parapijos skyriaus narės

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

LIUCIJA KUNNAPUU

1922.VII.1 – 2015.IX.24

Su širdgėla pranešame, kad Liucija ramiai atsiskyrė su šiuo pasauliu š.m. rugsėjo 24 d. St. Catharines Gen. Hospital. Liucija daugelį metų su šeima gyveno Niagara-on-the-Lake, ON. Ji buvo žmona Reino, motina Raimondo (Carmen) ir Loretos (Craig). Miela močiutė Mumsy, David, Alex (Jennifer) ir Tiiu (Todd) bei promočiutė Jasper.

Nuliūdime liko sesuo Hilda Lapinienė (Zigmas) ir krikšto duktė Ramona bei anksčiau miręs Algis. Laidotuvės įvyko rugsėjo 29 d. Niagara-on-the-Lake, ON, kur ir Liucijos vyras palaidotas.

Liucijos prisiminimui prašome aukoti *Alzheimer Society*.

Šeima

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamė lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

“Gerai arba nieko” – ne apie visus išėjusius

Algimantas ZOLUBAS

Nuostata – apie mirusius gerai arba nieko arba apie mirusius nieko, tik gera – priskiriama vienam iš septyneto išminčių spartiečiui Chilonui (VI š. pr. m. e.), teigusiam “Nekalbėk pikto apie mirusį”. Išėjusiuosius iš tikrųjų vengiama apkalbėti, teisti. Tačiau, jei išėjusysis valstybėje užėmė aukštą postą, jei jo veikla paliko negerą pėdsaką visuomenei, tenka kalbėti ir apie asmenį, jo elgesį bei veiklą vertinti, net smerkti.

Šių metų gegužės 22 d. Respublikos seimo Kovo 11-osios salėje vyko konferencija “Lietuvos gyventojų genocido organizatoriai ir vykdytojai: istorinis, moralinis ir teisinis atsakomybės įvertinimas”, kurią organizavo Lietuvos respublikos seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos, Nevyriausybinių organizacijų, padedančių stiprinti Lietuvos valstybės gynybinius pajėgumus, draugijos (26 organizacijos), Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos nariai, buvę politiniai kaliniai, tremtiniai, partizanai, laisvės kovų dalyviai, dvasininkai, istorikai, mokslininkai, pedagogai. Konferencija konstatavusi, kad LKP buvo sudedamoji ir integrali SSKP dalis, SSKP valios paklusni ir iniciatyvi reiškėja bei įgyvendintoja Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje, atsižvelgdama į SSKP ir jos padalinio LKP nusikaltimų turinį, pobūdį ir mastą, remdamasi Konferencijos konstatuojamąja dalimi, nusprendė įvardinti ir paskelbti SSKP ir jos padalinį Lietuvoje – LKP – nusikalstama represine organizacija 1940–1941 ir 1944–1991 metais, Lietuvos gyventojų genocido organizatore bei vykdytoja ir tokią nusikalstamą veiklą pasmerkti.

A. M. Brazauskas priklausė šiai nusikalstamai organizacijai, o paskutiniu metu laikotarpiu buvo jos vadovu.

Kita vertus, daugeliu atvejų iki nepriklausomybės atkūrimo ir po jo velionies elgesys, teigęs, kad “vsoio zakonno” (viskas teisėta), ir daugybė jo veiksmų nebuvo garbingi.

Ryškiausia A. M. Brazausko ir K. Butrimienės meilės istorija. 25 metus mylėtą moterį A. Brazauskas vedė tik 2002 m., po to, kai žurnalistai juos susekė kartu atostogaujantįs Egipte. Apie tai, kad nebėra A. Brazausko žmona, ilgai apgaudinėta pirmoji prezidento sutuoktinė Julija sužinojo tik iš žurnalistų, ir toliau ji buvo apgaudinėjama, nes oficialių skyrybų procedūrų su ja ilgai nebuvo atlikta, tad A. Brazauskas for-

maliai kurį laiką gyveno dvipatystėje.

A. Brazausko elgesį itin neigiamai atspindėjo “Draugystės” viešbučio privatizacija ir pagalba jį įgyti žmonai Kristinai. Kai ši istorija išryškėjo, vykusiai pasiteisinti jam nebepavyko. Ypač dėl pastarosios priežasties Brazausko populiarumas ryškiai smuko.

Tačiau po jo mirties pasipylė vardo įamžinimai – Kaišiadoryse Brazausko muziejus, Brazausko gimnazija, Kaune Brazausko hidroelektrinė, Vilniaus garbės piliečio vardas Brazauskui – jau prilygsta asmenybės kultui, būdingam tik totalitariniam komunistiniam režimui. Tik Bažnyčia iš dalies įvertino velionies dorovinių elgesį kai kuriuo požiūriu, neleidama jo palaikyti pagerbti Katedroje. A. Brazauską pakankamai išgyrė Gediminas Ilgūnas knygoje “Algirdas Brazauskas”, sąmoningai apeidamas moralinius šio politiko klausimus.

Tačiau to, kas buvo bloga, neturėtume nutylėti, todėl ir į atminimo įamžinimą turime atsižvelgti atitinkamai. Suteikti įvairiems objektams Brazausko vardai iš tikrųjų yra naikintini, kaip naikintina ir Brazausko atminimo įamžinimo komisija.

Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga jau kreipėsi į Vilniaus merą dėl A. Brazausko Vilniaus garbės piliečio vardo panaikinimo, nes savivaldybės teisės aktai numato, kad velioniai Vilniaus garbės piliečiais gali būti skelbiami praėjus ne mažiau nei penkeriems metams po mirties, o pavadinti jų vardais gatves bei inžinerinius statinius ar kitus objektus galima tik praėjus 10-čiai metų. Prezidentas A. M. Brazauskas mirė 2010 m. birželio 26 d., o A. Zuoko iniciatyva Vilniaus savivaldybės sprendimas priimtas 2015 m. balandžio 15 d., regalijų įteikimas įvyko 2015 m. balandžio 21 d., penkeriems metams nesuėjus, taigi sprendimas ir regalijų įteikimas laikytini neteisėtais.

Vyriausybės ir savivaldybių tolesnis elgesys Brazausko vardo įamžinimo atžvilgiu turėtų atskleisti jų politinių ir moralinių vertybių suvokimą.

TRUMPAI

▶ Vokietijos Niurnberge vykusiose varžytinėse parduota Adolfo Hitlerio akvarelių bei piešinių už 400,000 eurų. Jaunas A. Hitleris nemažai piešė. Vokietijoje pardavinėti meną nėra draudžiama, jeigu jis be nacių ženklų.

▶ Lietuvos sąjūdiečiai viešai dėkoja jaunuoliams, savanoriškai stojantiems į privalomąją pradinę karo tarnybą. Šiuo metu jų buvo apie 2000.

▶ Baudos už rūkymą draudžiamose vietose Lietuvoje pakeltos nuo 20 iki 50 eurų.

▶ Prof. V. Landsbergis, pirmasis Lietuvos vadovas, apdovanotas Rumunijos Karūnos Didžiojo kryžiaus rango ordinu už jo ypatingus nuopelnus griauant Sovietų Sąjungą.

▶ Apklausos duomenimis, skelbiama, kad Lietuvoje reikalai blogėja (36%) ir, kad reikalai gerėja (63%). Praeitais metais gerėjimą matė 43% apklaustųjų.

▶ Organizuojama nuolatinė JAV karinė bazė Baltijos šalyse, į kurias siunčiamas didesnis kiekis modernių “Abrams” tankų.

▶ Rusija net ir atvirais grasinimais bando stabdyti Švedijos polinkį jungtis į NATO.

▶ Žurnalisto, rašytojo Broniaus Railos ir jo žmonos Danetos palaikai iš Los Angeles, CA, nusikraidinti į Lietuvą ir palaidoti Petrašiūnų kapinėse.

▶ Birželio pabaigoje Lietuvą lankė JAV kongreso pirmininkas John Boehner ir jo delegacija. Domėjosi ir Suskystintų dujų terminalu galimu pavyzdžiu pasauliui, kaip įmanoma spręsti energetinio saugumo problemas.

▶ A.P.P.L.E. – 25-rius metus vykę kursai mokytojams, š.m. birželio 29-liepos 3 Lietuvoje buvo paskutiniai. Kursų tikslas – savanoriška talka Lietuvos švietimui.

▶ Rugsėjo 10 d. paskelbtas popiežiaus Pranciškaus laiškas, kuriuo įsteigiama “Pasaulinė maldos už rūpinimąsi kūrinija diena”. Ji buvo švenčiama rugsėjo 1-ąją.

▶ Praėjusiais metais Paryžius sulaukė beveik 30 mln. lankytojų. Tačiau patys prancūzai keliauja daug mažiau: juos tebeslegia ekonominio sunkmečio padariniai. Tik 58% prancūzų ketina leisti sau prabangą per atostogas išvažiuoti už Prancūzijos ribų. Siemet prancūzai praranda Europos keliautojų čempionų titulą.

▶ Vyriausybė ketina skirti po 10,000 eurų paminklų Lietuvos Nepriklausomybės akto (1918) signatarams Petriui Klimui ir Steponui Kairiui statyboms. Paminklas P. Klimui iškiltų Kalvarijoje, S. Kairiui - Utenoje. Paminklai bus statomi šių miestų savivaldybėms pageidaujant. (Iš spaudos)

Kokio Lietuvos prezidento norėtų Amerikos lietuviai?

Prof. Ona VOVERIENĖ

Savo lūkesčius Amerikos lietuviai suformulavo 35-jų politinių studijų išvadoje. Jas referatine forma pateikiame skaitytojams:

1. Tokio, kuris pagrindinį dėmesį skirtų Lietuvos "karinių pajėgų vieningos vadovavimo ir valdymo sistemos sukūrimui, profesiniam kariuomenės parengimui bei jo gerovės kėlimui ir modernios, NATO standartus atitinkančios, ginkluotės ir technikos įsigijimui. Visais pasiekimais Lietuva gali didžiulius. Padarytą pažangą labai vertina Vakarų sąjungininkai, o nervingus protrūkius rodo tie, kurių nedžiugina Lietuvos suartėjimas su Vakarais;

2. Tokio, kuris suvaldytų Lietuvoje korupciją. "Sovietmečiu partinis elitas buvo turtingas ir nebaudžiamas. Griuvus Sovietų Sąjungai ir atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, daugelis ūkio šakų buvo privatizuotos. Privatizacija nepalietė tik komunistų partijos, komjaunimo ir slaptųjų tarnybų valdomo turto, nes jis buvo prichvatuotas per jų statytinius ir dabar tebetarnauja jų interesams. Įteisinusi neteisėtai įgytą turtą, senoji-naujoji nomenklatura išvirtino politiniame gyvenime, teisėtvarkoje ir žiniasklaidoje ir išlaikė nebaudžiamumo privilegiją. Nors leidžiami korupciją stabdantys įstatymai, tačiau korupcija Lietuvoje auga ir stiprėja ("Transparency International" organizacijos duomenys);

3. Tokio, kuris turėtų pakankamai valios ir ryžto sutvarkyti Lietuvos teisėsaugą, nes dabartinė, "auginta iš sovietinės (ne) teisės yra sujaukta... Daugelis teisėjų, ypač teismų pirmininkai, kilę iš nomenklaturės, ir yra jos valdomi. O senoji nomenklatura tapo naujais turtuoliais, kurių verslo kapitalu nesidomi nei teisėtvarka, nei „tyrinėjanti žurnalistika". Lietuvą imta vadinti ne teisine valstybe, bet teismine šalimi. Daugelis bylų nukeliauja į tarptautinį teismą Strasburge. Sunku pasakyti, kiek ten atstatomas teisingumas, bet nesunku suprasti, kad kompromituojama Lietuva ir tuštinamas valstybės iždas. Žmonių pasitikėjimas teismais ir jų vykdomu teisingumu yra labai žemas. Teisėjai ir prokurorai apdovanoti šiomis sąlygomis nepateisinamai aukštais at-

lyginimais ir įvairiais priedais, ir privilegijomis;

4. Tokio, kuris skatintų savo valstybės piliečių politinį išprusimą, nes "tik informuotas žmogus yra laisvas ir turi pasirinkimo galimybę. Dabartiniai spaudos ir elektroninės žurnalistikos darbuotojai objektyvios informacijos nepateikia, nes yra savo šeimininkų valios vykdytojai".

5. Tokio, kuris išdrįstų vienu iš aukščiausių pirmumų laikyti "Rusijos ir Lietuvos energetikos oligarchų pragaištingos veiklos į viešumą iškėlimą ir išryškinimą", nebijotų kovoti prieš energetikos oligarchus.

6. Tokio, kuris Lietuvos švietimo sistemoje, vidurinių mokyklų grandyje, reikalautų pagrindinį dėmesį skirti "asmenybių ugdymui, doroviniam tobulėjimui, tautinių, kultūrinių bei religinių vertybių įsisavinimui, atsakomybės jausmo už šeimą, bendruomenę ir valstybės įstatymus striprinimui ir intelektualiniam paruošimui aukštosios studijoms. Švietimo sistemos dėmesys tautiniam auklėjimui išlieka nepakankamas. Globalizacija tautiniam ugdymui kelia naujus uždavinius, kurių spręsti dabartinė Lietuvos švietimo ir auklėjimo sistema nėra pajėgi".

7. "Išsivija, kuri pusę šimtmečio dirbo ir aukojosi dėl Lietuvos laisvės, ir šiandien jaučia atsakomybę dėl Lietuvos ateities, nežiūrind, kad atsakingi Lietuvos valdžios sluoksniai jos Vakarų demokratinės patirties ir intelektualinio pajėgumo praeityje ir dabar nepageidauja".

8. "Visose gyvenimo srityse per nepriklausomybės laikotarpį vyko pažanga, bet taip lėtai, kad dauguma gyventojų jos negalėjo pajusti. Tą pažangą pagrindinai lėmė privatus sektorius – sąžiningi profesionalai verslininkai, žemdirbiai, tarnautojai, žurnalistai, su tauta sąlyčio nepraradę rašytojai, menininkai, mokslininkai. Jų balsas turėtų lemti rinkimuose į prezidentus, seimą ir savivaldybes, kad būtų išrinkti tautos įgaliotiniai, kurie žodžiais ir darbais būtų įrodę meilę Lietuvai, ištikimybę teisingumui, pagarbą krikščioniškai moralei ir vakarietiškos demokratijos principams. Tokie žmonės, turėdami prieš akis tautos ir valstybės gerovę, leistų bendrą gėrį keliančius įstatymus, o juos vykdydami, nedarytų išimčių nė aukščiausiems valstybės pareigūnams".

"Šaukia ten tave kelionė"

XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventės viešbučiai jau priima užsakymus Baltimorėje

Penkioliktosios Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventės organizacinis komitetas praneša, kad nuo 2015 m. spalio mėn. 1 d. keturi parinkti Baltimorės viešbučiai priima kambarių užsakymus Šokių šventei. Visi viešbučiai bus ne toliau kaip keturi kvartalai nuo "Royal Farms Arena" ir "Inner Harbor." Viešbučių vienviečių, dviviečių, triviečių, keturviečių kambarių kainos bus \$139 + mokesčiai nakčiai. Šių viešbučių kambariai bus rezervuojami tik šokių šventės dalyviams ir svečiams.

Pati Šokių šventė įvyks sekmadienį, liepos 3 Šventės pagrindiniai viešbučiai yra: 1) Hilton Baltimore; 2) Baltimore Marriot-Inner Harbor; 3) Holiday Inn Baltimore-Inner Harbor; ir 4) Days Inn Inner Harbor. Užsisakymas internetu bus priimamas "Visit Baltimore Housing Bureau": <https://aws.passkey.com/event/14104583/owner/290/landing>, arba skambinant telefonu: 1-410-837-4636, arba nemokamai: 1-800-282-6632.

Daugiau informacijos galima rasti:

<http://sokiusvente2016.org/lt/viesbučiai/>

Ryšių informacija:

Algis Šilas ir Deanna Howes
press@sokiusvente2016.org

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

BRACES FOR CHILDREN
AND ADULTS

ELITE Invisalign Providers

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

SW corner of Bloor and Royal York Rd.
www.RoyalYorkOrtho.com
tel. 416 207-0885

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
kfondas@on.albn.com

ŠVIETIMUI

Per KLB, Fondas šias metais paskyrė virš

\$15,000

lietuviškam švietimui Kanadoje

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!

Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

ANAPILIO parapijos žinios

• Gražiai praėjo mūsų parapijos šventė, kurios pasisekimui daug darbavosi mūsų parapijos taryba ir daugelis pasišventusių parapijiečių. Pamaldose gražiai giedoję parapijos choras, vadovaujamas Darijaus Špakausko, šventovę gėlėmis išpuošė Laima Išganaitienė, vakarienę ruošė Janina Gurklienė, o salėje visus linksmo muzikos kapela. Šventės meninę programą atliko Deimantės Grigutienės vadovaujami Anapilio "Gintarėliai", akordeonininkas Antanas Balaišis, Romo Jonušonio vadovaujamas Toronto "Gintaro" studentų grupė ir Daivos Botyrienės vadovaujamas Tautosakos dainų sambūris.

• Rugsėjo 27, sekmadienį, mirė a.a. Salomėja Olekienė, 92 m. amžiaus, mama mūsų parapijiečio Romo Olekos.

• Prašome tėvelius registruoti savo vaikučius pasiruošimo pamokoms Pirmajai komunijai ir Sutvirtinimo sakramentui sekmadieniais zakristijoje, o kitu metu – skambinti klebonijon tel. (905)277-4320.

• Dirbantiems dienos metu ir negalintiems atvykti mūsų šventovėn savo užprašomoms šiokiadieniais rytinėms Mišioms, siūloma galimybė užprašyti Mišias vakare 7 valandą, susitariant su kunigu bent dvi savaites prieš numatytą datą, kad būtų galima tas Mišias laiku paskelbti žiniaraštyje. Vakarinėms Mišioms bus atraktintos priešais *Tėviškės žiburių* raštinę esančios šventovės durys.

• Šiuo metu tęsiamas kard. Thomas Collins paskelbtas "Project Hope – Vilties Vajus", kuriuo norima sutelkti \$3,000,000 apgyvendinimui Toronto arkivyskupijoje 100 šeimų, pabėgusių nuo pasaulyje vykstančių karų. Toms aukoms prie šventovės durų padėti geltoni "Humanitarian Relief" vokeliai, kuriuos galima įmesti rinkliavų krepšelin. Jei aukojama čekiu, prašome rašyti: "Lithuanian Martyrs' Church – Project Hope".

• Šv. Jono lietuvių kapinės toliau tęsia kapinių mašinų vaju, kuriuo norima sutelkti lėšų reikiamos įrangos atnaujinimui bei įsigijimui. Aukus prašome siųsti šiuo adresu: St. John's Lithuanian Cemetery, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario, L5C 1T3.

• Mišios sekmadienį, spalio 11: 8.45 v.r. už parapiją; 10 v.r. už a.a. Birutę Kriauciūnaitę-McKenny ir Juozą Balsį; Vasagų sekmadienį, spalio 11, 2 v.p.p. už a.a. Vytautą (X metinės), Sigitą Aušrotus ir Gregory-Jerome Šimonėlį; Delhi šeštadienį, 2 v.p.p. už a.a. Aldoną Aleliūniene.

• Spalio 31, šeštadienį, 3 v.p.p. Anapilyje, mūsų parapijos salėje, bus prof. dr. Alfredo Bumblausko paskaita: "Liepos 6-oji, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji: Lietuvos valstybinės istorijos viršukalnės". Plačiau galite rasti Lietuvos ambasados Kanadoje tinklalapyje: www.ca.mfa.lt.

PROFESIONALUS DANŲ TŲ VALYMAS Jūsų namuose. Priimamas draudimas. Žr. <http://www.athomesmile.com/> Tel. 416-388-8723 Inga.

ATLIEKU visus elektros darbus. Kreiptis tel. 416-988-0785 arba 416-986-1273. Justas Benotas.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Spalio 17 d. – "Volungės" 40-metis; spalio 23-24 d.d. – vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas;

• Prisikėlimo parapijos vakariene – lapkričio 7 d., 5 v.v. – Mišios, 7 v.v. – programa ir vakariene. Meninę programą atliks "Volungės" Dainų šventės choras. Vadovės: Nijolė Benotienė ir Dalia Viskontienė. Bilieto kaina \$50. Bilietai bus platinami sekmadieniais parapijos kavinės prieangyje. Kviečiame visus dalyvauti.

• Rudeninis išpardavimas spalio 23-24 d.d. Labdaros sekcija labai prašo: atvežkite daiktus tik spalio 20 d. rytą, nes savaitę prieš ir spalio 19 d. mūsų parapijos patalpos bus užimtos federacinės valdžios rinkimams. Prašom visus ateiti į talką-pagalbą. Atsiprašome, kad negalime Jūsų kiekvieno pakviesti asmeniškai, bet VISŲ JŪSŲ pagalba labai reikalinga; vyrus prašome ateiti antradienį, spalio 20, 9 v. ryto padėti sustatyti stalius; nevežkite televizorių, senų radijo imtuvų, kompiuterių, enciklopedijų ir čiužinių – niekas neperka; kas turite išpardavimui baldų, skambinkite Birutei Birutienei, tel. 416 261-4312; iš namų galime paimti baldus, kitus daiktus atvežkite patys; lauksime namuose keptų pyragų; kitais reikalais kreipkitės į Dalią Nausėdienę, tel.: 416 231-1423; Dalią Rocą, tel.: 905 820-3088.

• Mirties pranešimas: a.a. Salomėja Olekienė, 92 m. Palaidota iš mūsų šventovės, spalio 2 d. Paliko dukrą Ireną ir sūnų Romą su šeima. Amžina atilsį duok mirusiai, Viešpatie.

• Mišios sekmadienį, spalio 11: 8 v.r. specialia intencija; 9 v.r. už a.a. Catherine Pitus; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Joną, Petrą ir Magdutę; už a.a. Oną Beresnevičienę; už Butkų šeimos mirusius; už a.a. Bronę ir Antaną Pabedinskus; už a.a. Joną Greičiūną; už a.a. Gitą ir Algį Beresnevičius; už a.a. Jadvygą Karlį; padėkos intencija; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

62-osios Šiaurės Amerikos baltiečių plaukimo rungtynės vyks šeštadienį, spalio 24, Kiwanis Centre of Excellence (McMurchy Pool), 247 McMurchy Ave., Bramptone. Estų, latvių ar lietuvių kilmės dalyviai gali registruotis 5-se rungtyse. Kaina, sumokama vietoje, bus 10 metų amžiaus ir jaunesniems – \$15, kitiems – po \$20. Registruotis būtina iki spalio 19 d. Informacijai lietuviams kviečiami kreiptis pas Joną Juodį el. paštu juodis@yahoo.com. Registracijos lapus galima rasti tinklalapyje www.lsak.org. inf.

KAPŲ tvarkymas ir ilgalaikė priežiūra. Kreiptis tel. 416-986-1273 arba 416-988-0785. Justas Benotas.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Šį sekmadienį pamaldų nebus.

• Kitos pamaldos sekmadienį, spalio 18, bus "Padėkos šventės pamaldos", po kurių "Vilniaus Manor" patalpose visi kviečiami į Moterų draugijos ruošiamus Padėkos pietus. Norintieji dalyvauti Padėkos puotoje prašome skambinti Moterų draugijos pirm. Kristinai Dambaraitei-Janowicz tel. 905-602-9231.

LABDAROS ŽINIŲ

• Pastaruoju metu įvyko asmens "lifts & slings" inspekcija, kurios reikalauja Sveikatos ministerija. Kai kuriuos teks pakeisti ateinančiais metais.

• Išleistas Slaugos namų laikraštėlis. Kitą tikimasi pamatyti Kalėdų proga.

• **A.a. Bronės Beresnevičienės** atminimui aukojimo: \$200 – N. A. Slivinskas; \$100 – J. Ch. Kavaliauskas; \$50 – Birutė Jonaitienė su šeima; \$20 – Viktoras Skukauskas, D. Baziliauskas, A. Lemežys.

• **A.a. Adolfinos Pakarnienės** atminimui aukojimo: \$100 – dr. G. M. Skrinskai; \$50 – A. Jurcevičius, S. Girčienė, L. Pevcevičienė; \$40 – dr. C. B. Joniai; \$30 – M. Heinz; \$25 – A. Ulba; \$20 – B. Kazlauskaitė, O. Radzevičienė, G. Stauskienė, R. J. Karasiejai, G. Budrienė, V. Skukauskas, A. Lemežys, E. A. Malinauskai, L. Simanavičius, D. Baziliauskas, D. Simanavičius.

• **A.a. Justo Zubricko** atminimui aukojimo: \$250 – A. Ramanauskienė; \$100 – S. Saplys, M. Zubrickienė, V. Paulionis; \$50 – J. Zenkevičius, B. Matulaitienė, A. Jushka; \$410 – R. Stravinskas, L. Pevcevičienė, A. Vaškevičienė; \$30 – V.V. Paškai; \$25 – V. V. Vadauskai; \$20 – D. V. Karosai, I. Turūtienė, E. Stanionis, Daina Puteris, S. A. Medeliai, Yolanda Tomasic, J. Vingelis, Regina Stauskas, Marie Akelaitis.

• **A.a. Jurgio Leskausko** atminimui \$20 aukojimo D. Baziliauskas.

• **A.a. Vlado Pevcevičiaus** atminimui \$50 aukojimo A. Jurcevičius.

• Taip pat \$130 "Labdarai" aukojimo J. Sederavičius.

• Kadangi lietuvių slaugos namai "Labdara" nėra pelno siekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą. **Inf.**

MAIRONIO mokyklos žinios

• Spalio 10 d. nebus pamokų – Padėkos šventės savaitgalis.

• Spalio 31 d. rengiamas kaukių paradas mokykloje – jaunesnieji mokiniai (ir kiti, jeigu norėtų) galės dėvėti savo kostiumus šiai progai. **Živilė**

SKAUTŲ VEIKLA

Dėmesio! Kapinių lankymo dieną, sekmadienį, lapkričio 1, 12.30 v.p.p. skautininkai-ės renkasi Šv. Jono lietuvių kapinėse prie Žuvusiųems už laisvę paminklo. Bus lankomi skautų-čių kapai ir uždegtos žvakutės. Visi skautai-ės kviečiami dalyvauti uniformuoti.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Klebonas kun. Paulius Mališka pranešė, kad iš atostogų Brazilijoje grįš tik spalio mėnesį – sutrukdė svarbūs asmeniniai reikalai. Tuo metu jį pavaduos, Mišias aukos kun. Raymond Pearson. Svarbiais reikalais prašome kreiptis į Janą Sirusaitę Motivans klebonijos telefonu numeriu ar siūsti el. paštu.

Parapijos choras grįžo į naują giedojimo sezoną. Šiomet choras švenčia savo 65 m. jubiliejų. Dėkojame visiems choristams už dalyvavimą chore.

A.a. Liucija Kunnapuu, Hildos Lapinienės sesuo, mirė sulaukusi 93 metų amžiaus. "Rūtos" klubo pirmininkei Hildai ir jos šeimai bei giminėms reiškiamė gilią užuojautą.

Montrealio lituanistinė mokykla kviečia įvairaus amžiaus vaikučius į mokyklos sezono atidarymą ir registraciją. Registracija ir visą informaciją teikia Aušra GERALAVIČIŪTĖ, 514-770-3439. Yra kuriama lietuvių kalbos klasė ir vyresniems.

Tautinių šokių grupė "Gintaras" ruošiasi Šokių šventei Baltimorėje 2016 m. liepos mėn. Ieškome šokėjų! Skambinti Daivai Jaugelis, tel. 514 808-5650. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Šv. Elzbietos šventė sėkmingai praėjo sekmadienį, spalio 4. Kun. Joseph Powers atnašavo Mišias už Šv. Elzbietos draugijos gyvas ir mirusias nares. Šv. Elzbietos statula ir chrizantemos puošė altorių. Apeigose dalyvavo klebonas emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius. Skaitovai buvo draugijos pirmininkė Antoinette Ouellette-Brilvičienė ir Zigmas Skučas. Chorvedys Aleksandras Stankevičius ir choras labai stipriai ir gražiai skambėjo. Sol. Antanas Keblys pagiedojo Komunijos metu. Po Mišių visi nusileido į parapijos salę. Draugijos pirmininkė Antoinette Brillvičienė pasveikino visus ir padėjo už gausų atsilankymą į draugijos 96 metų jubiliejų. Kun. Powers palaimino stalą ir svečius. Skanūs šiltus pietus paruošė šeiminkė Elizabeth. Daug narių atnešė daržovių mišrainių, pyragų, vaisių, sūrio, kavos, servetėlių ir kt. Gary Tautkus ir Albina Kringelienė laimėjo po dovaną. Loteriją laimėjo Ann Silkauskienė, Helen Porter, Joana Blauzdžiūnienė ir Rimas Navikėnas. Narių ir svečių gimtadieniai, gimę rudenį ar iki šių metų pabaigos, buvo paminėti. Visi skaniai pavalgė ir praleido linksmai popietę. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Prieš pat įsijungdama į š.m. rugsėjo 27 d. Anapilio salėje (Missis-sauga) įvykusios Lietuvos kankinių parapijos šventės meninę programą, atliekant inscenizuotą liaudies dainų pyne "Gyvenimo medis" Toronto rinktinės tautosakos dainų grupė džiaugiasi saulėta popiete Anapilio kieme. Iš k.: Rimantas Budrys, Jurga Šaudienė, Narimantas Botyrius, Edita Krukoniene, Vaclovas Povilonis, Rūta Snowden, Eglė Jušaitienė, Vilma Sabaliauskienė
Ntr. R. Snowden